



LETO XV
ŠTEVILKA 76
6. julij 2009

LIPNICA

G l a s i l o O b č i n e M o r a v s k e T o p l i c e



FOTO: GAZA GRABAR

U V O D N I K

Tokrat posebno pozornost posvečamo šolam ob koncu šolskega leta in dejavnostim vrtcev. Objavljamo tudi (neko)liko) polemičen sestavek o usodi OŠ Tešanovci, čeprav se z njegovim sporočilom osebno ne strinjam – močno nasprotujem, da se lotimo še ene adaptacije za potrebe vrtca. Kontejnerji so verjetno res prej izhod v sili kot trajna rešitev. Prostorske težave bo rešila novogradnja v občinskem središču, pri kateri pa bi morali biti ob realnih kapacitetah upoštevani tudi najvišji ekološki standardi!

Objavljamo gradivo o 22. seji občinskega sveta in na 4. strani natečaj za občinsko nagrado ter priznanja. Če naj ima njihovo podeljevanje smisel, morate, drage bralke in bralci, poslati svoje predloge, predlagati odlične posameznike in skupine iz svojega okolja.

V Selu so kosili kosci iz vse države, v Moravskih Toplicah je dišalo po Prekmurju, osnovnošolci so bili odlični na tekmovanjih »Kaj veš o prometu« (seveda, če pa že v vrtcih, kot na primer v Bogojini, »uvajajo prometno vzgojo«!). Ja, še nekaj lepih sporočil prinašamo, žal pa tudi vesti o prvem večjem neurju s točo in njegovih katastrofalnih posledicah v nekaterih delih občine.

Ludvik Sočič, odgovorni urednik

SPET NAS JE DOLETELO NEURJE S TOČO

Območje občine Moravske Toplice je v torek, 16. junija 2009, v popoldanskih urah zajelo neurje s točo, ki je večjo gospodarsko škodo v kmetijstvu, na objektih in v infrastrukturi povzročilo v naslednjih katastrskih občinah: Sebeborci, Martjanci, Noršinci, Lukačevci, Mlajtinci, Ivanci, Moravci, Tešanovci, Bogojina in Filovci.

Občinska komisija za ocenjevanje škode je takoj po neurju opravila ogled na terenu in v skladu z Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode (Uradni list RS, št. 67/03, 79/04, 81/06 in 68/08) dne 17. junija 2009 Upravo za zaščito in reševanje – Izpostava Murska Sobota obvestila o škodi po neurju s točo na območju naše občine.

Občinska uprava Občine Moravske Toplice bo oškodovance v neurju s točo sprotno obveščala o vseh nadaljnjih postopkih.

Majda Lipič Prosič



FOTO: GAZA GRABAR

FOTO: LUDVİK SOČIČ



OŠ FOKOVCI OB JUBILEJU – Pred koncem šolskega leta so v Fokovcih proslavili 140-letnico tamkajšnje šole. Slovesno, vzneseno, kot se za visoki jubilej spodobi.



DOBROTE IZ PREKMURJA – Štefan Kranjec, Vlasta in Franc Kučan, Zoran Petrovič in Drago Passero so na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju prejeli najvišja priznanja. Z njimi je svetovalka KGZ Anica Petrovič.



DNEVI NORDIJSKE HOJE V MARTJANCIH – Kar tri dni so trajali: začeli so se s predavanjem, nadaljevali in končali pa s pohodom.



FOTO: ARHIV SPV

USPEŠNI MLADI KOLESARJI – Učenci naših osnovnih šol že vrsto let dosegajo imenitne rezultate na tekmovanjih »Kaj znaš o prometu«. Mnogim je do naslova prvaka pomagal mentor prometne vzgoje na OŠ Bogojina Dušan Nemec.



NASTOP SLOVENSKEGA KVINTETA TROBIL – V okviru Glasbenega maja je v evangeličanski cerkvi v Moravskih Toplicah nastopil Slovenski kvintet trobil. Koncertno turnejo vrhunskih glasbenikov v pokrajini organizira soboški klub PAC.

DIŠI PO PREKMURJU – V Termah 3000 v Moravskih Toplicah so v juniju ocenjevali in okušali prekmursko šunko in gibanico, nosilci domače obrti so gostom ponudili svoje izdelke. Lahko rečemo, da lokalna, etnološko obarvana ponudba postaja to, kar bi že zdavnaj morala biti – sestavni del celovite turistične ponudbe?



FOTO: ARHIV HK MT

ZMAGOVITI HOKEJISTI – Iz Litve so se prepolni evforičnega navdušenja vrnili igralci in navijači HK Moravske Toplice: na turnirju Challenge IV so prepričljivo osvojili prvo mesto.

STOKRAT DAROVAL KRI – 55-letni Bela Železen iz Moravskih Toplic je najmlajši član pomurske dvanajsterice, ki je kri darovala sto- ali večkrat. Od leta 1973 je za humane namene podaril že več kot 40 litrov svoje krvi, krvodajalec namerava ostati do mejnega 65. leta starosti.



ZAČELO SE JE POLETJE ...

Odnos človeka do okolja se je v zadnjih sto letih toliko spremenil, da se negativni vplivi že danes zelo jasno kažejo v obliki različnih nenavadnih naravnih pojavov, kot je bil nedavni orkanski vihar s točo, ki je pred sabo rušil vse in je spominjal na neko televizijsko oddajo iz daljnih dežel, kjer so tovrstni viharji zaradi bližine oceanov povsem normalni. Tudi na našem območju se bomo morali vse bolj pripravljati na izjemne razmere, ki jih takšni cikloni povzročajo, in lahko se zgodi, da bodo nekoč tako kritizirane ravne strehe tudi pri nas postale vse bolj potreba in nuja. V naši občini je ujma prizadela osrednji ravninski del občine, od Sebeborec prek Martjanec, Noršinec, Moravskih Toplic, Mlajtinec, Lukačevce, Tešanovce do Bogojine in del Filovskih gor. Največ škode je sicer na kmetijskih pridelkih, v prvi vrsti na bučah, koruzi in ječmenu, pa tudi preostali kmetijski pridelki so močno poškodovani.



Še posebej so ljudje prizadeti zaradi uničenih vinogradov v delu bogojinskih in filovskih gor. Veliko pa je tudi škode na zgradbah, tako zasebnih kot javnih objektih, pri čemer je močno prizadeta telovadnica pri Osnovni šoli Bogojina, kjer je neurje odkrilo del strehe in dobesečno zalilo telovadnico, tako da so delavci šole z velikim naporom zaščitili tisti del opreme, ki ga je bilo možno v danem trenutku odstraniti. Veliko je tudi škode na vaško-gasilskih domovih, kulturnih dvoranah in drugih javnih poslopih, kar pomeni, da so ti objekti relativno slabo grajeni in zato tudi zelo občutljivi na neugodno vreme. Občina je pristopila k popisu škode, tako na zgradbah kot v kmetijstvu, v skladu z navodili državnih resorjev in na ta način pripravila podlago za zahteve občanov za morebitna povračila škode, če bo država za to namenila sredstva, ki so v državnem proračunu predvidena za sanacijo po naravnih nesrečah. Pokazalo pa se je, da je v kmetijstvu smiselno slehernemu pridelovalcu razmisliti o tem, da svoje pridelke oziroma kmetijske površine zavaruje, saj je 50 % subvencija zavarovalne premije zelo ugodna varianta za zaščito pred tovrstnimi naravnimi nesrečami.

Občina Moravske Toplice je v minulem letu veliko sredstev namenila za sanacijo javnih objektov na celotnem področju občine in s tem v veliki meri prispevala k temu, da ob tej ujmi na teh objektih ni večje škode, saj se je pokazalo, da je smiselna le kvalitetna adaptacija oziroma vzdrževanje objektov, ki je sicer običajno precej dražje, če želimo, da se nam ob vsakem malo večjem vetru ne dogaja zamakanje streh, kar je običajno največja nevarnost za poškodbe javnih objektov.

Ob zaostrenih gospodarskih razmerah bo v letošnjem letu v naši občini dokončana največja investicija v občini sploh: dokončna modernizacija in ureditev najdaljše ulice v Sloveniji, Dolge ulice v Moravskih Toplicah. Čeprav smo pri pripravi dokumentacije za ureditev te zelo pomembne prometne in turistične žile v občini porabili ogromno časa, energije in denarja, se bo to na dolgi rok gotovo zelo pozitivno odražalo na možnostih gospodarskega razvoja naselja Moravske Toplice, kar je z vidika turističnega razvoja naše občine izjemnega pomena. V tem trenutku so sicer še odprte nekatere težave z reševanjem poplavnega območja naselja Moravske Toplice. Kljub temu, da so projekti dokončani in da smo želeli hkrati z izgradnjo cestne infrastrukture urediti tudi to področje, nam, kot kaže, ne bo uspelo, kar je sicer škoda, predvsem zaradi varnosti premoženja in ljudi, ki živijo v tistem območju Moravskih Toplic, kjer je poplavna ogroženost največja. Sicer pa bo ob koncu del na prenovi Dolge ulice tam tudi osrednja prireditve ob občinskem prazniku. Prepričan sem, da bodo vsi krajanje ob Dolgi ulici z navdušenjem sprejeli novo pridobitev.

V letošnjem letu imamo v nasprotju s približno dvema letoma nazaj velik vpis otrok v vrtec. V tem trenutku nimam odgovora

na vprašanje, ali je na to vplivalo večje število rojstev, priselitev ali pa oprostitev plačila varstva drugega otroka. Je pa vsekakor razveseljivo dejstvo, da moramo zaradi povečanega števila najmlajših razširiti kapacitete vzgojno varstvenega zavoda Vrtci Občine Moravske Toplice. Začasno rešitev bomo poiskali z nabavo sodobnih zabojnikov, ki pa po kvaliteti bivanja v ničemer ne zaostajajo za sodobnimi zgrajenimi objekti, namestili pa jih bomo pri vrtcu v Moravskih Toplicah. S tem bomo omogočili vsem staršem in seveda otrokom, da bodo lahko obiskovali vrtec v domačem kraju.

Vse bolj se bliža začetek Svetovnega prvenstva v oranju v Tešanovcih, ki bo 3., 4. in 5. septembra in na katerem bo sodelovalo od 30 do 35 ekip iz prav toliko držav. Tekmovalce pričakujemo med drugim iz ZDA, Kanade, Nove Zelandije, Avstralije ... Ravno ti tekmovalci in spremstva pa bodo k nam po napovedih organizatorjev prispeli že kakšen teden prej, tako da se bo gotovo v tem času dogajalo veliko zanimivih stvari, ne samo na kmetijskih površinah v Tešanovcih in Mlajtincih, kjer bo potekalo svetovno prvenstvo, ampak tudi na osrednjem prireditvenem prostoru pred začetkom vasi Tešanovci, kjer je predviden tudi del sejemske prireditve Pomurskega sejma, čigar začetek ravno zaradi svetovnega prvenstva v oranju v letošnjem letu predstavljajo za teden dni. Ob tej priložnosti bi želel še enkrat vse vas, spoštovane občanke in občani, poprositi, da poskušate čim lepše urediti svoje okolje: z rožami, pokošeno travo, urejenimi dvorišči, itd., da se bomo gostom z vsega sveta predstavili kot urejena skupnost, ki vzorno skrbi za svoje okolje. Seveda pričakujem tudi od vseh javnih subjektov, v prvi vrsti našega javnega podjetja Čista narava d.o.o., osnovnih šol, vrtcev in drugih, da poskrbijo za ureditev javnih površin in javnih objektov, v tem času še nekoliko bolj kvalitetno in temeljito kot običajno. Ocena organizacijskega odbora je, da naj bi v treh dneh v občini bilo med 20 in 40 tisoč obiskovalcev svetovnega prvenstva v oranju, kar bo tudi precejšen logistični zalogaj, saj bo večina gostov prišla z lastnimi avtomobili. Seveda je veliko tega odvisno tudi od vremena, ki pa ga – na srečo – za zdaj še ne moremo sami uravnavati.

V tej številki Lipnice je objavljen razpis za nagrade in priznanja Občine Moravske Toplice in vabim vas, spoštovane občanke in občani, da predlagate tiste posameznike, za katere mislite, da so izstopali s svojimi deli ali pa so sicer zaslužni za določena področja dejavnosti v naši občini, ki presegajo le njihove lastne interese, da bi lahko na komisiji za podelitev nagrad in priznanj in na občinskem svetu med več predlogi izbrali najboljše.

Ne glede na vsakodnevne težave, ki so povezane tudi z gospodarskim stanjem v pokrajini in Sloveniji, vam želim lepo poletje, veliko dobre volje in dober dopust, ne glede na to, kje in kako ga boste preživel.

Feri Cipot, župan

Na podlagi 11. člena Odloka o priznanjih in nagradi
Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 35/97)
komisija za priznanja in nagrade objavlja

RAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRADE OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 2009

I.

Občina Moravske Toplice podeljuje priznanja in nagrado Občine Moravske Toplice posameznikom za pomembna dejanja, življenjsko delo in dosežke. Podjetjem, samostojnim podjetnikom, zavodom, društvom, političnim strankam, krajevnim skupnostim in drugim organizacijam se lahko podelijo za pomembne dosežke na področju gospodarskega razvoja ali splošnega razvoja (kmetijstva, turizma in gostinstva, obrti, industrijske proizvodnje itd.), družbenih dejavnosti (kulturna, športna, izobraževalna itd.), informiranja, gasilstva in reševanja, pri delu drugih društev, reševanju manjšinske problematike ter razvoju posameznih dejavnosti oziroma krajev v občini.

II.

Priznanja in nagrade Občine Moravske Toplice:

1. Naziv Častni občan
2. Priznanje Občine Moravske Toplice
3. Velika zahvalna listina
4. Nagrada Občine Moravske Toplice

III.

Naziv Častni občan Občine Moravske Toplice se podeljuje posameznikom za posebno pomembna dejanja, delo in zasluge, ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Moravske Toplice v državi ali na mednarodnem področju.

Priznanje Občine Moravske Toplice se podeljuje za pomembna dejanja in dosežke na področjih iz I. točke tega razpisa, dosežene v zadnjem obdobju.

Velika zahvalna listina Občine Moravske Toplice se podeljuje za dosežke na področjih iz I. točke tega razpisa, ki so prispevali k uveljavitvi občine in njeni specifični prepoznavnosti v širšem slovenskem prostoru.

Nagrada Občine Moravske Toplice se podeljuje za izjemno pomembne dosežke na kateremkoli področju delovanja, za sistematično in dosledno delo pri razvijanju gospodarskih dejavnosti, negovanju in razvijanju kulturnih vrednot, za izjemne športne in druge dosežke, ki nosilca uvrščajo v vrh državnih in mednarodnih tekmovanj, ustvarjalnih dosežkov na področju raziskovanja, umetniškega delovanja ali na drugih področjih.

Predloge za podelitev priznanj in nagrade lahko podajo posamezniki, skupine občanov, politične stranke, župan, krajevne skupnosti, podjetja, zavodi, društva ter druge organizacije in skupnosti.

Predlog mora vsebovati podatke o kandidatu za priznanje oziroma nagrado z utemeljitvijo predloga ter podatke o predlagatelju.

Pisne predloge je potrebno posredovati najpozneje do 6. avgusta 2009 na naslov:

OBČINA MORAVSKE TOPLICE, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice
s pripisom »Razpis – komisija za priznanja in nagrado«.

Proslava ob 140-letnici OŠ Fokovci **OD »GRIFLINOV« DO RAČUNALNIKA**

Prireditveni šotor ob fokovski šoli so tisto petkovo popoldne napolnili številni bivši in sedanji učenci ter učitelji, mnogi domačini in gostje – med njimi tudi Boris Zupančič z Ministrstva RS za šolstvo in šport.

»Toliko se je spremenilo v procesu učenja, izobraževanja. Včasih so učenci v šolo hodili z 'griflini', brez zvezkov. Tudi prihodnja generacija bo verjetno prihajala brez zvezkov, ampak z računalniki,« je uvodoma skušal časovni lok simbolno začrtati župan Franc Cipot.

Ravnateljica prof. Suzana Deutsch pa je v zaključnih besedah izrazila zahvalo in hvaležnost vsem, ki so prispevali k razvoju šole. »Temelji za uspešno delo so postavljeni,« je rekla. In kdaj je šola uspešna? »Takrat, ko otroci radi prihajajo v šolo, ko se tu dobro počutijo; ko učenci dosežejo svoje cilje, ko jim šola za spoznavanje vrednot, kot so poštenost, strpnost, spoštovanje, delavnost in znanje ponuja različne aktivnosti ... Ko učence navaja na skupno delo in sodelovanje.« Ko jih oboroži z znanjem za prihodnje izzive v zadovoljstvo vseh – učencev, staršev in učiteljev, bi lahko povzeli misli ravnateljice.

Čas med nastopoma obeh govornikov so zapolnili učenci in učitelji: spletli so živopisno zgodovinsko podobo fokovske šole, ki so jo z dramskimi prizori in skeči, glasbenimi točkami, plesom, petjem, ja, zapeli so tudi himno šole ... »prekinjali« učenci vseh starostnih skupin in drugi nastopajoči iz lokalnega okolja (pevci iz Sela, cimbalist Andi Sobočan in drugi).



Ob sodelovanju mag. Franca Kuzmiča iz soboškega Pokrajinskega muzeja je šola v telovadnici pripravila obsežno razstavo o 140-letni zgodovini šole v Fokovcih.

Ludvik Sočič

Ponovno prizadeta tudi občina Moravske Toplice **HUDA URA JE PRIŠLA Z ZAHODA**

Na podlagi zadnjih ocen stroke se je obetala rekordna letina žit, a je bilo v nekaj več kot desetih minutah na širšem območju severovzhodne Slovenije, od obmejne občine Kungota, čez Lenart, Gornjo Radgono, Mursko Soboto in vse do Lendave in Ormoža, v poznih popoldanskih urah v torek, 16. junija, vsega konec. Močno neurje z orkanskim vetrom in točo je v več različno širokih in različno dolgih pasovih prvič letos v tako velikem obsegu pustošilo na več kot 60 tisoč hektarjih kmetijskih površin. V naši občini je najbolj prizadet ravninski del občine – ozek pas, ki gre od Noršinec čez Mlajtince, Tešanovce, Bogojino in Filovce.

Vendar niso uničeni samo trajni nasadi, pač pa tudi njivske kulture – v prvi vrsti ječmen in oljna ogrščica, ki sta bili tik pred žetvijo. Močno so jo skupile tudi okopavine: najbolj buče in koruza. Pšenici je bilo zaradi poznejše vegetacije nekoliko prizaneseno. Močan veter je ruval drevesa, zalival kleti in uničeval makadamske poti tudi v naši občini, kjer je bilo angažiranih več deset gasilcev številnih društev.

Posebne občinske komisije popisujejo škodo na stavbah in infrastrukturi, s podatkih o površinah, ki so zavarovane in poškodovane, pa bodo razpolagale posamezne zavarovalnice. V naši največji zavarovalnici, Zavarovalnici Triglav, so že ocenili, da je torkova ujma na prizadetih območjih Štajerske in Pomurja povzročila za okrog 11 milijonov evrov škode.

Na KGZ Murska Sobota so na podlagi terenskih ogledov svojih svetovalcev in specialistov prve ocene že naredili. »Po teh podatkih naj bi bilo samo na območju na-

šega zavoda, torej v Pomurju, v različnih stopnjah poškodovanih kar 40 tisoč hektarjev, to je enkrat več kot lani,« je dejal direktor Franc Režonja. Dodal je še, da je zlasti močno prizadeto veliko ravninsko območje na obeh bregovih Mure, kjer je že po tradiciji največ njiv. Kmetijska stroka je za najbolj prizadeta območja že objavila posebne tehnološke ukrepe, ki jih je mogoče osebno ali po telefonu dobiti pri svetovalcih, objavljeni pa so tudi na njihovi spletni strani www.kgzs-ms.si

Geza Grabar

Tešanovci **PONEKOD UNIČEN SKORAJ VES PRIDELEK**

Kmet Franc Kučan iz Tešanovec, ki na relativno majhnem območju obdeluje 40 hektarjev površin, pravi, da je toča na njihovem območju klestila v ozkih pasovih. »Ponekod imam koruzo uničeno vsaj v višini 80 %, v celoti buče, enako zreli ječmen in oljno ogrščico. Drugod je ta odstotek minimalen.« Zavarovanje? »To res minimum, ki si ga vsak kmet kljub vse šibkejši ekonomski moči v času vse očitnejših klimatskih sprememb enostavno mora privoščiti. Ker država sofinancira polovico zavarovalnih premij za pridelke, kmetje ne morejo računati na državne pomoči za pridelke, uničene s točo.«

Geza Grabar



Franc Kučan na polju, kjer so rasle buče.

Moravske Toplice **GLASBENI MAJ**

Ob koncu maja je na različnih lokacijah v Pomurju in sosednjih državah v organizaciji Pomurskega akademskega centra (PAC) oziroma pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav tudi letos potekal festival resne glasbe – PACEV GLASBENI MAJ.

Med osmimi kraji je bilo eno od prizorišč dogajanja tudi letos evangeličanska cerkev v Moravskih Toplicah, kjer je na samostojnem koncertu nastopil Slovenski kvintet trobil, ki velja za enega najstarejših kornornih ansamblov te vrste glasbe v Evropi, saj na slovenskem in mednarodnem koncertnem odru nepretrgoma deluje od leta 1972. Pet slovenskih glasbenikov, solistov in pedagogov, ki svojo umetniško poslanstvo uspešno udeležujejo doma in v tujini – Stanko Arnold in Matej Rihtar, oba na trobenti, Boštjan Lipovšek na rogu, Miha Šuler na trombonu in Darko Rošker na tubi – so izvedli dela Bacha, Scheidta, Bizeta, Crespa, Krajncana, Arutjuniana in drugih skladateljev. Obisk na tokratnem koncertu je bil nad pričakovanji.

Geza Grabar

140 let šole v Fokovcih ŠOLA SKOZI ČAS

12. junija so v Fokovcih proslavili 140 let delovanja osnovne šole v kraju. Častitljivi jubilej so zaznamovali s proslavo, ki je sledila prikazu interesnih dejavnosti nekoč in danes, z razstavo *ŠOLA SKOZI ČAS* v šolski telovadnici in izdajo zbornika z naslovom *STOJI UČILNA ZIDANA*. Uredila ga je Silvija Sambt, njegov osrednji del predstavlja zgodovinski pregled razvoja fokovske šole avtorice Sonje Kosednar, svojo vizijo prihodnje šole so ob ravnateljici, prof. Suzani Deutsch, razgrnili tako učitelji kot tudi učenci; spomine na šolo so obudile nekdanje učiteljice in učenke, objavljen pa je tudi zmagovalni spis natečaja »140 let organiziranega šolstva v Fokovcih« z naslovom *Stoji učilna stara zidana*. V njem je Štefan Koltaj obudil svoje spomine in občutja na dni, ki jih je v klopih fokovske osnovne šole preživel v letih 1966/1974. Besedilo zbornika dopolnjuje več risb učencev.

Fokovsko šolo so ustanovili občani leta 1869 in bi naj po ustnem izročilu stala v bližini rotunde v Selu (zgradba je dotrajala in razpadla). Obiskovali so jo učenci iz Fokovec, Sela in Prosenjakovec, učila pa sta učitelja N. Kočar in N. Rekaš. Štiri leta pozneje, 1873, so vaščani po načrtih križevskega pastora J. Berkeja z državno pomočjo in s prispevki sosednjih občin zgradili poslopje dvoodelčne občinske ljudske šole. S tem se je bistveno razširil tudi šolski okoliš. Ker pa občani sčasoma niso zmogli stroškov za vzdrževanje, so jo izročili državi, in leta 1882 je postala državna ljudska šola z madžarskim učnim jezikom.

katerega so se oskrbovali tudi okoliški prebivalci (zaslužen je bil tudi za ustanovitev velikega cepičnjeka na Szapáryjevem posestvu v Selu leta 1894 z državno podporo).

Med drugim je pri fokovski šoli ustanovil sklad za obdarovanje najboljših učencev.

Seveda se je tedanje šolstvo srečevalo tudi s številnimi težavami: v letu 1892 je kar 57 učencev (od 112) zapustilo fokovsko šolo pred koncem pouka, ker so »šli služiti za hlapčke, ali pa so se preselili v druge kraje«, pišeta avtorja Prekmurskega šolstva (Bela Horvat in Miroslav Kokolj), temeljnega dela s področja zgodovine šolstva v pokrajini.

vitve DOŠ v Prosenjakovcih v šolskem letu 1981/82. Takrat je na fokovski šoli ostalo osem oddelkov, kmalu pa so sprožili pobudo za obnovo šole. V letu 1992 se je pričela dozidava k stari šoli, leta 1995 je v okviru druge faze šola dobila še telovadnico.

Leta 2003 so začeli preurejanje prostorov za potrebe devetletke in kadrovske priprave na 9-letno šolanje. Med drugim so z devetletko dobili več učiteljev z drugih šol, ki svoje obveznost dopolnjujejo na fokovski šoli.

»Prostorske razmere za izvajanje devetletke, lahko rečem, so ugodne, tudi oprema je zadovoljiva, imamo specialne



Fokovska šola, zgrajena leta 1873 po načrtih križevskega pastora Janoša Berkeja (fotografija je last Tihomirja Kržanka).



Prof. Suzana Deutsch, ravnateljica.

Leta 1873 je po končanem učiteljišču prišel za učitelja v Fokovce Šandor Vučak (Vértes) in tam ostal do upokojitve leta 1913. Poleg pedagoškega dela – zgodovinski viri ga označujejo kot odličnega predavatelja – se je ukvarjal tudi s sadjarstvom. Pri šoli je ustanovil sadovnjak in cepičnjek, iz



Šandor Vučak (Vértes), učitelj v Fokovcih v letih 1873–1913.

Avtorica Kosednarjeva v podrobni razčlenitvi organizacije šole opozarja na skrajna pozabljenost dejstva, da so se v šolskem letu 1961/62 na šolo prešolali učenci višjih razredov OŠ Prosenjakovci in Kančevci, zato so na novo uvedli pouk madžarskega jezika, v šolskem letu 1963/64 pa je bil sprejet sklep o uvedbi dvojezičnega pouka za učence iz Prosenjakovec. Tako je ostalo vse do ustano-

učilnice, računalnike v učilnicah, laboratorije ...,« pravi ravnateljica Suzana Deutsch. »Seveda potrebujemo interaktivne table in druge pripomočke, vendar tudi to načrtujemo. Je pa nujna obnova strehe, saj nam zamaka v telovadnici in učilnicah,« opozori prof. Deutscheva in doda, da je ugodna tudi kadrovska zasedba, saj imajo zaposleni učitelji univerzitetno izobrazbo (oziroma si jo bodo pridobili v zelo kratkem času).

OŠ Fokovci opravlja izobraževanje za šolski okoliš severozahodnega dela občine. Iz 16 krajev (po en učenec tudi Čikečke vasi, Pordašinec in Murske Sobote) je letos šolo obiskovalo 117 učencev, največ, 26, iz Vučje Gomile. Na šoli dela 20 pedagoških delavcev (več z dopolnilnimi obveznostmi), pedagog in spec. pedagoginja ter ob ravnateljici še tehnično osebje.

Ob osnovnem pouku razvijajo še obilje raznovrstnih dejavnosti (kulturni, naravoslovni, tehniški, športni dnevi ekskurzije, bogata paleta interesnih dejavnosti ...). Šola je vključena v več projektov: Unesco šola, Zdrava šola, Eno Tree Planting, Evropska vas, Odprimo telovadnice, Geografska in vodna učna pot ... Tesno je tudi povezovanje z izobraževalnimi institucijami in sodelovanje z dejavniki v okolju (s šolami v občini in regiji, društvu in lokalno skupnostjo). Dolg je seznam nagrajenih učencev.

LANI 12, LETOS ŽE 14 ZLATIH PRIZNANJ

»Ponovno smo lahko ponosni na dosežke, ki so jih naši učenci v iztekajočem se šolskem letu dosegli v državnem merilu na različnih predmetnih področjih, likovnih in literarnih natečajih in drugih tekmovanjih, s katerimi so samo bogatili in širili svoja znanja ter uspešno predstavljali našo šolo tako v občini in regiji kakor tudi širše,« je uvodoma ocenil uspehe OŠ Bogojina njen ravnatelj Ivan Kramperšek. Število zlatih odličij se je z lanskih 12 povečalo na 14.

»To je za našo šolo, ki jo je v tem šolskem letu v 10 oddelkih (v 5. razredu sta dva, op. a.) obiskovalo 198 učencev, izjemen uspeh. Tembolj, ker se število zlatih odličij, doseženih na nacionalni ravni, nenehno povečuje. To pa samo potrjuje, da se povečuje tudi kakovostna raven znanja naših učencev. Ne zgolj znotraj osnovnih pedagoških okvirov, pač pa tudi dodatnega, kar pogloblja njihovo znanje. Tudi na ta način želimo našim učencem dati kar najvišjo raven znanja in splošne razgledanosti za uspešno nadaljevanje šolanja,« je dejal naš sogovornik. Če spomnimo: pred štirimi leti so učenci OŠ Bogojina na primerljivih tekmovanjih osvojili 6 zlatih priznanj, naslednje leto 8, lani 12 in letos, kot že rečeno, 14.

Ob omenjanju dosežkov učencev šole – ti so na več kot 30 različnih področjih osvojili tudi več kot sto bronastih ter več kot 30 srebrnih priznanj – pa Kramperšek ni pozabil na požrtvovalno delo mentorjev oziroma učiteljev, ki so zaslužni za to, da so učence pripeljali do kakšnega nivoja znanja.

VREDNO JIH JE OMENITI

Ne moremo navesti imen vseh učencev, ki so uspešno sodelovali na tekmovanjih različnih predmetnih področjih. Izdvajamo pa imena tistih, ki so se okitili z zlatimi priznanji: *Žiga Barbarič* si je priboril zlato priznanje na področju kemija (Preglovo priznanje); na tem področju so učenci šole osvojili še štiri bronaste in srebrno priznanje. V tekmovanju Zdrav diš za navdih so zlate trstike pripadle *Ani Kerman*, *Sandri Feher*, *Ines Zavec* in *Janji Cör*, učenci pa so osvojili še tri bronaste in eno srebrno trstiko. *Žigi Barbariču* je zlato priznanje pripadlo tudi iz logike, na šolo je s tega področja priromalo še 19 bronastih priznanj. S področja matematike sta se z najzlahtnejšim Vegovim priznanjem proslavila *Doroteja Gašpar* in *Nino Cmor*. Da so na šoli odlični matematiki, pa potrjuje tudi 20 bronastih in tri srebrna priznanja. *Ninu Cmoru*, *Nejcu Černeli* in *Špeli Casar* so zlata priznanja pripadla na področju raziskovalne naloge iz matematike. S področja slovenske osamosvojitve je ob treh zlatih medaljah (*Žiga Barbarič*, *Ines Zavec*, *Sandra Feher*) darilo – LCD monitor prejela tudi šola.

Na področju hitrega računanja je 6. a razred osvojil 1. mesto v državi, 9. a razred 9. mesto, šola kot celota pa 14. mesto v Sloveniji.

Učenci šole pa so dvanajst bronastih in dve srebrni priznanji osvojili še s tematike sladkorna bolezen; sedem bronastih in dve srebrni priznanji iz fizike (Stefanovo priznanje), sedem bronastih in srebrno s slovenščine (Cankarjevo priznanje), trinajst bronastih in dve srebrni iz zgodovine, devet bronastih in dve srebrni iz geografije, štiri srebrna priznanja pa tudi s področja tuji jezik angleščina-bralna značka, šest bronastih in tri srebrna iz tujega jezika-nemščina ter bronasto priznanje tudi iz tujega jezika-angleščina, devet srebrnih v okviru festivala Turizmu pomaga lastna glava ter tri srebrne iz raziskovalne naloge podnebne spremembe.

Izjemne uspehe pa so učenci šole dosegli tudi iz nemške bralne značke, eko-bralne značke in eko-kviza, sodelovali so na številnih natečajih in v različnih projektih, bili pa so tudi organizatorji regijskega tekmovanja Male sive celice. Na tekmovanjih Kaj veš o prometu so prevladovali na občinskem in medobčinskem tekmovanju, kjer sta Timotej Maučec in Aleš Meričnjak delila prvo mesto, na državnem sta zasedla 4. oziroma 14.

Učenci šole se že po tradiciji odlikujejo tudi v športu. S svojimi dosežki zlasti izstopajo v šahu (Nino Cmor – 3. mesto na državnem posamičnem prvenstvu), z visokimi uvrstitvami pa so se odlikovali tudi na regijskih in državnih ekipnih in klubskih tekmovanjih. Zanimarjivi niso niti dosežki na medobčinskih in

področnih prvenstvih v atletiki in malem nogometu. Mlajši dečki so postali medobčinski in področni prvaki v nogometu, mlajše deklice pa so na področnem tekmovanju osvojile 3. mesto.

Ravnatelj šole, na kateri je 24 pedagoških delavcev, vseh zaposlenih je 34, je ponosen tudi za dosežke na likovnem in literarnem področju, ker so učenci šole odmevne dosežke beležili na različnih regijskih in državnih natečajih. Na natečaju Slovenskih železnic Potujmo z vlakom je 6. razred osvojil kolektivno vozovnico za potovanje z vlakom po Sloveniji.

ŽIVAHEN INVESTICIJSKI UTRIP

»Letos smo zaključili s triletnim projektom izgradnje zunanjih športnih igrišč, v okviru katerega smo dobili večnamensko asfaltno igrišče za košarko, roket in mali nogomet, igrišče za odbojko na mivki, nogometno igrišče s travnato površino, dve tartanski atletski stezi za kratke šprinte ter prav takšno zaletno stezo z doskočiščem za skok v daljino. Celotna športna infrastruktura ima razsvetljavo. Pridobili smo tudi lepo letno učilnico.«



Šola dobiva vse kakovostnejše razmere tudi za redno pedagoško delo, saj so kupili dve interaktivni tabli, tri računalnike, veliko didaktičnih pripomočkov za različna področja ... V okviru temeljite prenove spodnje etaže šole, vključno z zamenjavo oken v kuhinji, jedilnici in hodniku v telovadnico (v preostalih prostorih šole so jih zamenjali že prej) in upravnega ter poslovnega dela šole, so na novo opremili tudi dve učilnici. Popolnoma nova je pomivalna linija v pomivalnici, obnovili so talne obloge v kuhinji, nova je tudi plinska instalacija. Prek šolskega sklada, v katerega se stekajo sredstva iz akcij učencev, npr. pri zbiranju starega papirja in plastenk, vanj pa denarna sredstva ob različnih priložnostih prispevajo tudi starši, so v tem šolskem letu kupili profesionalni montažni oder za pevski zbor.

Kot zaključuje Kramperšek, imajo v načrtu prenovo nadaljevati tudi v zgornji etaži. Že poleti pa naj bi popolnoma obnovili učilnici za 1. razred in za matematiko (parket, oplesk, pohištvo), v preostalih treh učilnicah pa nameravajo zamenjati stare omare. Šolo bodo v času počitnic generalno čistili, prepleskali ...

Ker pa jim je nedavno neurje precej načelo streho telovadnice, prizaneslo pa ni niti parketu, bo najprej potrebno sanirati telovadnico.

Jožefa Herman, ravnateljica DOŠ Prosenjakovci / KÁI Pártosfalva PONOSNI SMO NA NAŠE DVOJEZIČNO ŠOLSTVO

Jožefa Herman se je rodila v narodnostno mešani družini v Ivanjševcih, osnovno šolo je obiskovala eno vasico dlje proti severu, v Domanjševcih. Šolanje je nadaljevala na gimnaziji v Murski Soboti, se vpisala na mariborsko Pedagoško akademijo, nato pa še na Pedagoško univerzo, kjer se je odločila za smer profesor razrednega pouka. Na DOŠ Prosenjakovci je pred ravnateljevanjem 15 let poučevala v 2. in 3. razredu, nato pa še 10 let v kombiniranem oddelku 1. in 2. razreda. Mesto ravnateljice je prevzela leta 1998 in od takrat si skupaj s sodelavci zelo prizadeva, da učenci dosegajo visok nivo znanja.



Kdaj se je pravzaprav začela zgodovina vaše šole?

Za učence slovenske in madžarske narodnosti se je zgodovina naše šole začela 1. septembra leta 1981 pod imenom Osnovna šola Bratstvo in enotnost. Z nastankom samostojne države Slovenije pa je šola dobila zdajšnje ime: Dvojezična osnovna šola Prosenjakovci – Kétnyelvű Általános Iskola Pártosfalva.

Kdaj so se začela prizadevanja za obnovo matične šole?

Prizadevanja za obnovo matične šole so se začela že leta 1999. Takrat se je Občina Moravske Toplice prijavila na razpis Ministrstva za šolstvo in šport, ki nas je po prioriteti razvrstil šele na 142. mesto. Ob menjavi vlade v letu 2006 smo prijavo morali ponoviti. Tokrat smo imeli srečo. Ker so bili projekti pripravljeni, je MŠŠ odobrilo sredstva in 5. avgusta 2008 se je začelo zares.

Učenci in strokovni delavci ste šolsko leto 2008/09 lahko začeli v prenovljeni šoli.

Res je, šolsko leto smo začeli na neobičajen način. Zaradi adaptacije šolske stavbe smo za predmetno stopnjo pouk izvajali v prostorih Ministrstva za notranje zadeve – v prehodnem domu. Učenci razredne stopnje pa so se učili na matični šoli, saj so posegi bili predvsem na predmetni stopnji. Kljub neobičajnemu ritmu smo zakorakali v novo šolsko leto in 26. septembra že imeli otvoritev prenovljene šole. Dobili smo novo streho, izolacijo in estrihe na podstrešju šole, svetlobne kupole v jedilnici, severni del telovadnice smo zazidali in s tem poskrbeli, da bo v njej pozimi bolj toplo. Imamo nova okna in vrata, nov multimedijски center s knjižnico, nove upravne prostore ter sodobno pohištvo na predmetni stopnji.

Kakšen je bil prvi vtis učencev, ko so vstopili v prenovljeno šolo?

Vsem so bile spremembe všeč. Uživali so v svetli jedilnici, ob sveže preplešanih stenah, ob novem pohištvu. Multimedijски center s knjižnico je prinesel novo dodano vrednost, saj učenci kadarkoli lahko poiščejo knjige ali informacije, se v bralnem kotičku v miru lahko posvetijo knjigi.

So se vam uresničile vse želje?

Čeprav smo zaradi opravljenega dela presrečni, nam je zmanjkalo denarja za vodovodno inštalacijo, za obnovo kuhinje, za fasado in za ureditev zunanjih igrišč.

Po čem je šola najbolj prepoznavna?

Dvojezičnost je prav gotovo eden od elementov prepoznavnosti, ne smemo pa pozabiti, da smo zelo dobri na področju čebelarstva, na področju ohranjanja kulturne dediščine, saj naši folkloristi žanjejo izjemne uspehe in da ne pozabim omeniti okolice naše šole, ki je prava paša za oči. Imamo svojo blagovno znamko za med: »Na svetu boljšega ni, kot je med iz šole Prosenjakovci«.

Dvojezično šolstvo v Sloveniji praznuje letos 50 let. Kaj pomeni dvojezičnost za vas in za učence?

Ponosni smo na naše dvojezično šolstvo. Učenci žanjejo uspehe na marsikaterem področju. Čeprav posamezniki še vedno trdijo, da je večjezičnost ovira, z gotovostjo lahko zatrdim, da temu ni tako. Ob

analizi uspešnosti naših učencev v nadaljnjem šolanju lahko ugotovimo, da so enako uspešni ali še bolj kot učenci enojezičnih šol. Pohvalimo se lahko z zlatimi maturanti, z diplomanti; da pa je med njimi tudi kakšen, ki ni tako uspešen, pa ne moremo pripisati osnovni šoli, saj je uspešnost učencev v veliki meri odvisna od njih samih, od dobre vzpodbude in podpore domačega okolja, predvsem staršev, ki svojemu otroku zaupajo, ga imajo radi, mu pomagajo na poti iskanja resnice.

V Sloveniji se šole ubadajo s problemom čedalje manjšega števila učencev. Kolikor vem, število učencev upada tudi pri vas?

Žal se to dogaja tudi nam. V šolskem letu 2009/10 imamo vpisane le tri učence v prvi razred in to v Domanjševcih, na Hodošu in v Prosenjakovcih pa vpisa sploh ni. To pomeni, da bomo s tem šolskim letom izgubili en oddelek, kar pa pomeni tudi manj delovnih mest in manj finančnih sredstev.

Vaša šola je zelo aktivna v Sloveniji in tudi v tujini ...

Sodelujemo z vsemi šolami in vrtci v občini Moravske Toplice, v tujini pa z dvema šolama na Madžarskem. Z osnovno šolo Csesztreg sodelujemo predvsem na področju druženja, spoznavanja kulture in jezika med učenci, medtem ko z Dvojezično osnovno šolo Gornji Senik sodelujemo na strokovnem področju. V letošnjem šolskem letu smo tako prikazali gornjeseniškim in števanovskim učiteljem način učenja in poučevanja na naši šoli pri različnih predmetih. Bili so navdušeni in izredno zadovoljni, saj učencem jezik ni povzročal nobenih ovir. Komunicirali so zdaj v enem, nato spet v drugem jeziku.

Sodelujemo v različnih projektih. Omenila bi razvojno aplikativni projekt Didaktika ocenjevanja, ki ga izvajamo skupaj z Zavodom za šolstvo in odkrivamo ustrežnejše načine ocenjevanja in motiviranja učencev za delo. Veliko pozornost posvečamo učenju učenja, sprejemanju drugačnosti in še bi lahko naštevala.

S kakšnimi uspehi se lahko ob koncu šolskega leta pohvalite? Vi in vaši učenci?

Ponosna sem na naše učence in hkrati tudi na kolektiv, ki je pripravljen veliko delati, ki zna evalvirati svoje delo, iskati rešitve, izboljšave, se odkrito pogovoriti, priznati napake in jih tudi popraviti ter se vključiti v delo za dobrobit slehernega učenca naše šole. Izjemno lepe rezultate so učenci dosegli na različnih tekmovanjih. Pohvalimo se lahko s 15 zlatimi priznanji – folklor, logika, nemška bralna značka, Računanje je igra, likovni natečaj. Srebrna priznanja so učenci dobili na tekmovanju iz znanja nemščine, iz znanja čebelarstva, iz fizike. Letih je bilo 7. Učenci Mitja, Mark in Simon so na tekmovanju učencev dvojezičnih osnovnih šol iz geografije dosegli 1. mesto. Naša dramska skupina se je ponovno izkazala in že nastopa po okoliških krajih.



A SZAKMAI MUNKATÁRSÁK AKTIVÁJA

A 2008/09-es tanév elején javasoltak bennünket intézményünk aktívájának vezetőjévé. Mivel az idei elsődleges feladat az állampolgári nevelés, ez a feladat annál nagyobb kihívást jelent számunkra: mit is kínálunk munkatársainknak, hogy minél érdekesebbek, változatosabbak és aktuálisabbak legyenek az összejövetelek.

Sokat gondolkodtunk, hogy milyen témák kerüljenek terítékre a három találkozó alatt. Az első alkalommal a szlovén állami ünnepek és a három nemzeti szimbólum (zászló, címer, himnusz) bemutatása mellett döntöttünk. Első pillantásra nem tűnt a téma túl nagy kihívásnak, de ha részletesen kívánunk megismerkedni minden nemzeti ünnepkel és a szimbólumokkal, megállapíthatjuk, hogy valójában milyen keveset is tudunk minderről. Az információk keresésénél a különböző internetes honlapok és a könyvek voltak segítségünkre.

Néhány ünnep, amit Szlovénia önállósulása hozott magával, gondot okoz, hiszen ezeket gyakran fölcseréljük egymás között. Reméljük, hogy az aktíva után ez többé nem fordul elő.

Hogy milyen a szlovén zászló, ezt mindannyian tudjuk, és persze azt is, hogy ünnepek alkalmával kint kell lobogniuk. De hogy a négy zászlónak (a nemzetiségi, a szlovén, a községi és az európai) milyen sorrendben kell sorakoznia balról jobbra és elől-nézetből, az talán sokunk számára nagy rejtély. A találkozó után majd már ezt is tudjuk. Csak a következő rövidítést jegyezzük meg: SzENK, tehát így követik egymást a zászlók: SZLOVÉNIA, EURÓPA, NEMZETISÉG, KÖZSÉG. tehát, valamit már mindannyian tudunk a zászlókról.

Esetleg tudják azt is, hogy ki a szlovén címer megalkotója? Vagy nem? Ezt nagyon sokan nem tudtuk. De ezt is megtanultuk. A szlovén címer atyja Marko Pogačnik, akadémiai festő. A HERALDIKA szó sem ismeretlen most már, hiszen tudjuk, hogy ez címertant jelent. amennyiben eddig nem figyeltünk oda a rendszámablákon látható címerekre, ezután biztosan figyelmesek leszünk ezekre is. Megállapítottuk, hogy nagyon kevés szlovén város címerét ismertük, de azt tudtuk, hogy hol találhatók.

Hogy a Pohárköszöntő a szlovén himnusz, ezt is mindannyian tudjuk, de azt már csak kevesen, hogy a zenéjét Slavko Premrl szerezte.

Za vse te uspehe sem hvaležna v prvi vrsti učencem, staršem, ki so jih vzpodbujali, marsikdaj pa žrtvovali tudi svoj čas in seveda mentorjem, ki so našli ustrezne motivacije, vzpodbude in voljo. Kajti le trdno delo prinaša uspehe, pa naj bo to učno ali katerokoli drugo področje.

Kaj pa naslednje leto? Ali bo mogoče opaziti kakšne spremembe, novosti?

Letošnje šolsko leto je bilo za nas izredno naporno. Za naslednje leto velikih sprememb ne načrtujemo. Nadaljevali bomo s projekti in aktivnostmi, ki so že začete. Moje mnenje je, da nismo nikoli tako dobri, da se ne bi kaj dalo izboljšati. Veliko energije bomo usmerjali v poučevanje in učenje, v razvijanje interesnih področij slehernega učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi, usposobljali učence, da bodo znali koristno uporabiti vsa znanja in se znali uspešno prilagajati vse bolj zahtevnim nalogam življenja, torej da bodo znali odločati; skrbeli, da bo proces učenja potekal čim bolj naravno, zanimivo in ustvarjalno; da bodo učenci spoštovali in negovali kulturo narodnosti; da bomo strokovni, razvojno naravnani, komunikativni in odprti okolju.

Ravnatelj mora velikokrat odločati o različnih stvarih. Včasih so odločitve lahke, včasih ne. Kaj Vam je temeljno vodilo pri odločitvah in delu?

Res je. Delo ravnatelja je pestro, naporno, raznoliko, ustvarjalno. Pri svojem delu želim biti predvsem človek, želim prisluhniti slehernemu

Januárban volt a 2. szakmai aktívánk, ahol a pénzről beszélgettünk, és arról, hogy hogyan kellene az ország szimbólumait bevenni az órávázlatba. Annak ellenére, hogy a jelenlegi pénznemünk az euró, a dinárról, a szlovén bonokról és a tollárról is beszélgettünk.

Mivel gyerekekkel foglalkozunk, nekik az ő szintjükön kell érthetővé tenni, hogy a pénzzel hogyan kell bánni. Az alapokat, hogy hogyan kell a pénzt beosztani. mindig a számára érthető példákön magyarázzuk meg. A játékaikat rakjuk körbe, ez egy tortát jelképez. ezekből mindig jelképesen vágunk ki egy-egy szeletet, ezzel mutassuk be, hogy mennyi pénzt költünk élelemre, a számológépekre és az egyéb költségekre. ezek után egy kisebb szelet a takarékoskodást jelképezze, majd még egy szelet, ami az esetenkénti kiadásokat jelképezi, például a szülinapi ajándékokat. a fennmaradt »szeleteket« a cslád elhasználhatja különböző kiadásokra.

A második találkozón azt is javasoltuk, hogy intézményünknek lehetne saját himnusza. ezt a javaslatot mindannyian támogattuk, így minden egység azt a feladatot kapta, hogy írjuk meg a szöveget, majd kiválasztjuk a legmegfelelőbbet, amit meg is zenésítettünk.

A harmadik találkozó, amit márciusban szerveztünk meg, amolyan leltározás volt. Feltérképeztük az előző két találkozás tartalmát: egy 30 kérdéses vetélkedőt készítettünk. A szakmai munkatársakat négy csoportban versenyeztet. Elmondhatom, hogy nagyon sokat megtanultunk, hiszen mind a négy csoport nagyon jól szerepelt.

»Ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó« – elmondhatjuk a 2. találkozón elfogadott határozatokra. Valerija, a bogojinai iskola zenetanárnője megzenésítette az általunk kiválasztott szöveget: »Mi ovis gyerekek vagyunk«. Reméljük, hogy a gyerekeknek is majd annyira tetszik a himnusz, mint nekünk.

A himnusz eléneklésével fejeztük be a 2008/09-es év aktíváit. Reméljük, hogy sokat megtanultunk az állampolgári nevelésről, és mindezt a munkánknál alkalmazni is tudjuk.

Az aktíva vezetője:

Koroša Pantović Bernarda, Benkovič Bojana

mu učencu, delavcu, staršu, krajanu, čeprav je to včasih sila težko. Ko zaslutiš, da so učenci zadovoljni, ko delavci prihajajo na delo z zadovoljstvom, ko od staršev slišiš pohvale, dobiš voljo, energijo za nadaljnje delo in ko imaš sodelavce, na katere se lahko zanesesh, jim zaupaš, odkrito spregovoriš, odločitve niso težke.

Ali imate za svoje učence kakšno posebno življenjsko sporočilo? Naš današnji izziv je razvijanje človekovih vrednot – moralnih, etičnih in humanističnih, ki bodo vplivale na še večji in bolj pozitiven razvoj. Marsikdaj se zdi, da človek z lažjo, nepoštenostjo, daleč pride, toda moje izkušnje potrjujejo ravno nasprotno. Želela bi, da bodo naši učenci znali ločiti resnico od laži, poštenost od nepoštenosti, zrno od pleva in se zavedali, da so trenutki življenja dragoceni za vsakogar izmed nas, da je vsakdo željan pozornosti, nežnosti, ljubezni. Vsekakor je naša prva naloga, da damo znanje, ki odpira veliko poti, na katere učenci potem lahko stopajo s pogumom. A veliko lažje je dosegati cilje, kadar je vzdušje, v katerem delaš, prijetno. Kadar veš, da v stiski ne boš ostal sam, ampak boš vedno naletel na roko, ki ti bo pripravljen pomagati. Trudimo se, da bo takšen naš vsakdan, da bodo trenutki veselja, zadovoljstva pogostejši od tistih, ki rišejo v srce brazde bolečine. Kajti takšna bi morala biti nesebična, bogata vzgoja, ki nas ne uči samo jemati, ampak tudi dajati.

Sonja Vöröš

Misel Phila Bosmansa naj nam vsem razsvetli dušo in srce:

»SONCE NE DELA RAZLIK. VSAKDO MU JE SIMPATIČEN. KJER SIJE SONCE SRCA, JE VSAK ČLOVEK VREDEN TRUDA.«

ELSZÁRMAZOTTAK TALÁLKOZÓJA SZENTLÁSZLÓN

Első alkalommal rendezte meg a Szentlászlóról elszármazottak találkozóját a település Református Egyház ifjú lelkésze, Bódis Tamás.

Május harmincadikán több ember toporgott izgatottan a szentlászlói kulturothon előtti téren, abban a reményben, hogy újra találkozhatnak a rég látott rokonokkal, barátokkal ismerősökkel...

A találkozó, a magyarországi Szülőföld Alapítvány segítségével jöhetett létre, hiszen a benyújtott pályázaton elnyert összeggel és a református ifjú lelkészének törekedésével, a József Attila Kultur Egyesület odaadó munkájával és a többi helybeli lakosság közreműködésével megszervezhették találkozójukat.

A találkozó egy bibliai kiállítással kezdődött és Bódis Tamás református lelkész köszöntőjével, amely után hálaadó áhítattal következett, majd Nagy Dániel tisztelendő úr szívmelengítő beszédével folytatódott, aki saját göröngyös életének példájával, szólt azokhoz, akiknek el kellett hagyni szülőfalujukat, hogy egy új és meghitt othont tudjanak teremteni.



A találkozó házigazdája Bódis Tamás református lelkész és Danč Valerija.

A kulturműsorban Danč Valerija szlovén és magyar nyelven bemutatta falujuk multját, jelenét, gazdaságát, művelődési életét... Majd ifj. Dora Géza vezetésével fellépet a József Attila Kultúregyesület táncegyüttese, amely határmenti táncokkal színesítette a programot. Bogdán Attila és Molnár Mátyás pedig Radnóti Miklós és József Attila verseit szavalták. Idősebb és ifjabb Dora Géza az egybegyűlteket magyar nótáival szórakoztatták.



A táncegyüttes határmenti táncokkal színesítette a programot.

A formális program után svédasztalos vacsora és élő zene várta az egybegyűlteket, ahol már a rokonok, ismerősök és barátok kötetlenebbül beszélgethettek és szórakozhattak. Nagyon boldogok voltak az elszármazottak és a hazaiak, amikor a Dora Gézáék zenekara dalai felcsendültek, a közönség táncra perdült és közösen dalolták a hazai dalokat.

Ez a kellemes hangulat késő esti órákban ért véget.

Egybehangzó véleménye volt a hazalátogatóknak és a helybelieknek, hogy ezt a találkozót mindenképpen meg kell ismételni, és



Idősebb és ifj. Dora Gézáék nótázása nagy tapsot aratott.

még több elszármazottat kell bevonni a találkozóba. A kör bővülni fog, hiszen még vannak, akiknek Szentlászló a szülőfaluja.

A jelenlévők hangoztatták, hogy jövőre újra szeretnének eljönni.



A helybeliek és az elszármazottak még táncra is perdültek.

TISZTELT KOMÁK, KOMASZONYOK...

Elmúltak a májusi ünnepek, amelyek számomra olyan izgalmassak, mozgalmassak voltak. Táncoltam, daloltam a májusfák állításánál rendezett bulikon. Megünnepeltük a második világháború évfordulóját, a győzelem és felszabadulás napját és még sorolhatnám. Felizgatta és lánggra dobta bennem gondolataimat, a régi szép időkre, amikor a bulikon vígadtunk és szórakoztunk. Így van ez, gondoltam én Zsófi, nem az a fontos, hogy az ember hány éves, csak a szíve legyen szerelmes.

Panaszkodik a keresztiám, hogy szóllak a tanárnak, mer gyöngö lesz az osztályzata. Sose veszi el a reményedet, tanulni törekegy teljes akarattal és odaadással, de ha nem megy ne agygy, parlamenti képviselőnek mindig meg fogsz felelni. Ígérni és jósolni kell tudnod és minden megy mint a vízfolyás, annyi lesz a pénzed, amennyit a szemed akar. Meg leszel eligedve az anyagiakkal, a választóid meg azt hiszik, hogy te vagy számunkra a messiás, hogy mindent értük teszel és értük is élsz!

Na, az érdekesebnél is meg volt tartva a várva várt ülis, de a »tizenegyet« nem löttik be, a sportban azt úgy mongyák, hogy nem volt a csapat formában.

Ismét bele tekintetem a néptelenyek újságába, hát hogy áll a bál, de semmi új az újság, továbbra sem kedvelt, semmi belevalu nincs a szorványban élű magyarok számára!

Üdvozzel, Zsófi Komaszony

PÁRTOSFALVIAK TALÁLKOZÓJA »FALUM, FALUM, ÉDES SZÜLŐFALUM«

Szombaton, június hatodikán az »Ady Endre« MTE szervezésében megtartották a már hagyománynak számító harmadik Pártosfalviak találkozóját.

A szép számban összegyűlt pártosfalviakat Kovač Zsuzsi, a MTE elnökhasszonya köszöntötte, külön, üdvözölte azokat, akiknek bölcsőjét édesanyjuk itt ringatott, de az élet sorsa elvitte őket szerte szét a nagy világba.



A pártosfalvi elvándoroltak.

»Amikor felnőtt a gyermek, a szülő is azon van, csak jobb sorsa legyen, meghát valamikor, amikor még nehezebb volt az itt élő ember sorsa, vágya mindig a szebb és jobb jövő iránt tartott. Az ilyen életbe mindnyájunknak bele kell nyugodnunk, hiszen sose tudjuk, mit hordoz magával életünk sorsa, merre visz bennünket és hol fogunk egyszer kikötni. Az élet melyik szigetén. – hangzott

el az elnökhasszony beszédében, majd a kulturális sorban a hazai Ady Endre« MTE énekkara népdalcsoportot adott elő, Gorza Mitja, a pártosfalvi KÁI ballagója pedig monodrámájával szórakoztatta az egybegyűlteket.

A kulturális sor után Kovač Zsuzsi a MTE elnökhasszonya emlékebe egy kis szerény ajándékot adott át minden elköltözött pártosfalvi lakosnak, amelyben többek közt benne volt az ő erre alkalomra megírt verse, amely így szól:

SZÜLŐFALUM

Szülfalum Pártosfalva,
Ott folyik a kis patakocská.
Gyermekkorom itt töltöttem,
Oly régen volt amikor innenn elköltöztem.
Bármerre is járok,
Falubeliek, mindig gondolok rátok.
Szülőházam magányosan vár,
Kevesebbet járok arra már.
A szép emlékeket még őrizgetem,
Mikor anyám altatót dalolt nekem.
Most is fülemben zeng daluk,
Gyermekek ne felejtsetek el Szülfalud!

A formális rész után ünnepi ebéd következett, majd Jože zenész vezérlése alatt táncra perdültek, daloltak és szabad társalgással folytatták találkozójukat.

MÁJUSFA A SZERDAHelyi – SZOMBATFA HATÁR TÖVÉBÉN FOLYTATÓDÍK A HATÁR TALAN BARÁTSÁG

Május másodika arról marad feledhetetlen, hogy a magyar-szombatfaiak ismét hatalmas barátság tortával lepték meg a szerdahelyieket.

A szerdahelyiek és a szombatfaiak már évek során, amikor még a határvonalat őrizték, állítgatják a májusfát és méltó tisztelettel ünneplék a munka ünnepét.

Így volt ez az idén is. A két falu apraja és nagyja, a helyi társadalmi politikai szervezetek és az egyesületek képviselői, a Szerdahelyi – Magyar-szombatfa határ tövében felállították az óriási felpántlikázott fát, majd a két polgármester, Cipot Franc és Laczó László úr szónoklataikban méltatták a májusfát.



Az ünnep utáni vígadalom, a szerdahelyi tűzoltóotthonban folytatódott. A vendéglátó szerdahelyiek, a helyi művelődési egyesület peccsényével vendégelte a mintegy száz egybegyűltet, de a

Magyarok is kitétek magukért: volt magyar pirosbor, sör, sütemény és pogácsa és persze a HATÁRTALAN BARÁTSÁGGAL című csodálatos csoki torta.

Ennek megfelelően alakult a hangulat. Vörös Ferenc, a magyarországi harmonikás szórakoztatta és táncoltatta az egybegyűlteket. Esti óráig dalolták a magyar nótákat: »Az a szép, az a szép, akinek a szeme kék,... Esztike,... – tike, tike. Esztike lány, estére legyél a babám.«



Ezzel a szerdahelyiek megmutatták és bebizonyították, hogy nem fontos a lakosság száma, hanem az összetartás.

A Moravske Toplicei Község más magyar lakta falvaiban is megadták a formát és a tiszteletet a májusi ünnepnek.

ŠPORT IN ŠPAS VSEPOVSOD

V začetku maja smo po vsej državi organizirali srečanja »treh generacij«. Na istem kraju so se ob istih »nalogah« (v resnici je šlo za »prijetna« srečanja s športno-rekreacijsko, kulturno, zdravstveno-vzgojno vsebino) znašli najmlajši, njihovi starši in stari starši.

Sprašujem se, kakšen je ta svet, ko mora nekdo s »kampanjo zapovedati«, da morajo priti skupaj ljudje različnih generacij ... Nekoč – tudi še v letih moje mladosti – je to bilo samo po sebi razumljivo. Utrujeni in zgarani dedki in babice so v hiši dobili svoj kot, našli so si svojim sposobnostim primerno delo, luščili so koruzo, fižol, pometali, kdaj pa kdaj postorili v hlevih ... To, da živijo skupaj pripadniki različnih generacij, je bilo temeljno določilo izročila, družbenega reda. Kljub napetostim, ki so nedvomno izvirale tudi iz zelo različnih interesov posameznih pripadnikov družine, je svet veselo tekel dalje.

Ampak: nekoč je ura sveta tekla počasneje, nismo imeli možnosti hlastati vsepovprek, ni bilo treba piti vode iz plastenk, le do izvira ali studenca si stopil, nismo se »utapljali« v plastičnih in drugih smeteh, nismo po svetu hodili z zaščitnimi maskami na obrazu. Niti prašiči niti pogoltni farmacevti nam niso grozili, da bo virus uničil svet ...

Ja, svet moje mladosti je bil v marsičem drugačen. Ne vem, ali je bil srečnejši – res je bil siromašnejši, bil pa je nedvoumno toplejši, veliko bolj pristen in prijazen.

Ludvik Sočič

Osnovna šola Fokovci

PO NEKDANJIH ŠOLSKIH POTEH

9. maja smo na OŠ Fokovci preživel prijeten in zdravju koristen delovni dan. V okviru projekta *Šport in špas* smo tudi pri nas, tako kot v mnogih slovenskih krajih, izvedli PRVI DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ. Posvetili smo ga obletnici naše šole, svetovnemu dnevu gibanja in dnevu Evrope. Učenci, njihovi starši in stari starši so se udeležili pohoda, ki smo ga naslovili »Po nekdanjih šolskih poteh«.

Naša šola v tem letu praznuje 140 let in ena izmed aktivnosti ob tem jubileju je bil tudi ta dogodek. Učenci in delavci šole smo skupaj s starši – 203 smo bili – prehodili del šolske pešpoti iz časa naših babic. Namen in cilj pohoda je bil, da učenci spoznajo, kako so njihovi predniki v preteklosti prihajali v šolo in kaj vse so na poti doživeli. Pot je potekala po okolici naše vasi in nas je peljala ob robu gozdov, med cvetočimi travniki in obdelanimi polji. Učenci so tako doživeli težavnost prihajanja v šolo in odhajanja iz nje v preteklosti, starejši pa so se spomnili marsikatero dogodivščino iz svojega otroštva, ki se je zgodila med prihajanjem v šolo. Z veseljem so pripovedovali zgodbe o tem, kako so se med sabo včasih sprli, kako so rabutali sadje z dreves in kako so na teh naših gričih v hudih zimah torbe nadomestile sani. Doživetje je bilo enkratno, tako za učence kot za nas, delavce šole.



Pri organizaciji pohoda so nam priskočili na pomoč tudi vaščani iz Fokovec in Tihomir Kržanko se je izkazal za odličnega vodnika, saj nam je povedal marsikatero zanimivo zgodbo. Ob koncu pohoda smo nagradili najmlajše, najstarejše udeležence in najbolj številčno družino.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam materialno in tudi drugače pomagali pri organizaciji tega pohoda. Prepričana sem, da bomo spomine na nekdanje poti obujali še naprej, saj je naš šolski okoliš precej velik.

Suzana Deutsch, prof.,
ravnateljica OŠ Fokovci

Moravske Toplice

DECA VRTCOVA IN NJIHOVI NAJBЛИŽJI

V Moravskih Toplicah je druženje treh generacij ob pomoči občine in drugih donatorjev organiziral zavod Vrtci Občine Moravske Toplice. Na travniku ob teniških igriščih Term 3000 se je po uradnih podatkih zbralo 250 udeležencev, ki so se družili ob različnih aktivnostih: družno so odšli na pohod po trim stezi v bližnji Čreti, se družili ob športnih igrah, prisluhnili pevkam in zaplesali s folklorno skupino, nad zdravjem je bdela zdravstvena ekipa, ki vam je mimogrede izmerila krvni pritisk in srčni utrip, svetovala o zdravi prehrani, na štandih so udeležencem delili jabolka, vodo ...

V prijetnem, toplem jutru je temperaturo vročično dvignila dinamična voditeljica-vzgojiteljica Marija. Nagovor ravnateljice Simone in prireditelj se je začela – s himno. Tokrat ne z državno, ampak z njihovo, vrtčevo: »Mi smo deca vrtcova«. Vrtcova deca,



njihovi starši, stari starši, in vsi drugi smo potem odšli na pohod. Kaj odšli, mnogi so progo pretekli v pravcatem tekmovalnem razpoloženju! Priznam: tudi mene so presenetili – hotel sem jih »poslikati« pri izhodu iz Črete, pa so nekateri že prečkali most čez Lipnico; zasopli, rdeči v lička, a vendarle zadovoljni. Druženju so samovoljno dodali še tekmovalno dimenzijo.

Brez pravega zmagovalca se je končalo vlečenje vrvi, zelo resno pa so nosilci predstavili športne igre: hokej na travi, nogomet, košarko in motorno padalstvo.

Za kulturno vsebino so z nastopom poskrbele pevke iz najstarejše generacije in folklorna skupina iz srednje generacije. Plesalcem v nošah so se kmalu pridružili premnogi, tudi najmlajši udeleženci, deca vrtcova so prav tako kot njihove mame, babice in očetje poplesavali v ritmu ljudske godbe. In potem v divjem plesu (nekoliko hreščave) glasbe iz zvočnika. Pa Jodl Godl in še in še. Prijetno druženje, naj se nadaljuje!

Ludvik Sočič

»ŠPORT IN ŠPAS – DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ«

V današnjem času, ko nam kronično primanjkuje časa in se ne znamo več ustaviti, ko od vsepovsod na nas dežujejo besede, kot so storilnost in biti popoln, si ni lahko utrgati trenutka in ga nameniti prijaznemu neformalnemu klepetu, še manj sproščanju svojega telesa in ustvarjalne fantazije. Svet, v katerem živimo, je na prvo mesto vrednot umestil uspešnost v materialnem in družbenem smislu. Vendar se uspešnost skriva tudi v zadovoljstvu, ki ga doživimo v majhnih in nepozabnih trenutkih, in sreči, ki jo ob tem delimo s svojimi otroki.

Tako je bilo tudi v soboto, 9. maja, ko je po vsej Sloveniji in tudi pri nas, v Moravskih Toplicah, potekala medgeneracijska prireditev *Šport in špas*. Prireditev je bila do nedavnega za nas, zaposlene v zavodu, le TV oddaja, ki so jo posneli na različnih lokacijah v Sloveniji. Letos smo jo doživljali drugače. Odločili smo se za sodelovanje na tej vseslovenski prireditvi, kjer se družijo mlado in staro, kjer spoznavajo nove ljudi in hitiš novim dogodivščinam naproti.

Polni pričakovanj smo se zbrali v Moravskih Toplicah, na travnati površini v bližini teniških igrišč. Na prireditev smo se skrbno pripravljali kar nekaj časa, zato so bila pričakovanja toliko večja. Že pred prihodom prvih obiskovalcev smo skrbno pripravili stojnice, mize, izobesili potrebna obvestila in puščice. Ob prihodu je vsak obiskovalec dobil priponko in zgibanko, imel je možnost sodelovanja v EKO-kvizu, vodili smo tudi seznam za najmlajšega oz. najstarejšega obiskovalca kakor tudi najštevilčnejšo družino. Ob sodelovanju Zavoda za zdravstvo Murska Sobota si je vzporedno z vsem tem lahko vsak dal izmeriti krvni tlak in bitje srca.

Pričetek dogajanja so spremljali pogumni motorni ptiči, DMP-ŠTRK iz Murske Sobote. Njihovo rohnenje je pritegnilo vsakega obiskovalca. Ob njihovem varnem pristanku si je lahko vsakdo pogledal pogumne »štrke« in njihovo opremo ter z njimi poklepetal.

Pozdravnemu govoru ravnateljice je sledila premiera naše himne, potem pa smo si zaželeli srečno pot in odšli na pohod



komu vzgled in prav takšnih vzgledov smo bili kot organizatorji zelo veseli.

Z obiskom nas je presenetil g. župan Franc Cipot, ki je v svojem govoru potrdil pozitivno stran tega druženja in izžrebal dobitnika nagrade za EKO-kviz. Vsi izpolnjeni lističi nagradnega EKO-kviza so bili po prireditvi odposlani na sedež organizatorja v Ljubljano, kjer bo ponovno žrebanje in srečni izžrebanci bodo dobili denarne nagrade.

Med podeljevanjem nagrad nas je zabaval Jodel Godel, ki je otroke povabil k petju in plesu.

Vse je potekalo, kot smo si načrtali, zato ni čudno, da smo si po končani prireditvi čestitali za uspeh.



Letošnja prireditev je za nas začetek pri ustvarjanju mozaika medgeneracijskega prijateljstva, zato vas vabimo k razmišljanju o tem, da se nam drugo leto spet pridružite. Brez vas mozaik ne bo pisan, otroci pa, veste, imajo radi pisane barve. Tega ne pozabimo.

Marija Ivanič, vzgojiteljica

ŠE O NAGRAJENCIH

Najštevilčnejša družina: družina Ošljaj iz Tešanovec z 8 člani
Najstarejša udeleženca: Kristina Nemec iz Filovec, letnik 1928, in Rafael Felicijan iz Moravskih Toplic, letnik 1946
Najmlajša udeleženca: Erik Mojzer iz Sela (leto rojstva: 2008) in Barbara Sambt iz Lukačevca (prav tako 2008)



po trim stezi, ki so jo najpogumnejši kar dvakrat pretekli. Po prihodu je vsak obiskovalec prejel vodo in se ustavil pri stojnici, kjer je dobil sveže jabolko. Na voljo so bili tudi posušeni jabolčni krlji, ki so nas spominjali na naše babice in dedke – ti so v svoji mladosti dobili krljke kot poslastico ob različnih praznikih.

Imeli smo stojnico s pripravljenimi nagradami številnih sponzorjev – vse obiskovalce smo povabili k tekmovanju. Izkazali so se lahko v moči. Tekmovala so ekipe, sestavljene iz predstavnikov treh generacij, v vlečenju vrvi.

ŽNK Filovci je pripravil tekmovanje v spretnosti vodenja žoge in zadevanja v gol, predstavniki Hokejskega kluba Moravske Toplice pa so prikazali svoje delovanje v obliki razstavnih eksponatov in praktičnega prikaza elementov igre na igrišču. K sodelovanju so povabili prisotne ne glede na starost in sposobnosti.

Nova Ljubljanska banka je kot glavni sponzor prireditve vabila obiskovalce na zanimivo igro z žogo – ciljanje v koš. Ker so bili obiskovalci spretni pri ciljanju, je bilo podeljenih veliko balonov, materiala za likovno ustvarjanje in frizbijev, ki bodo družinske generacije v igranju z njimi še trdneje povezovali.

Za bistre pete je poskrbelo KTD Tešanovci. Muzikanti so z igrali na instrumente, folkloristi so zaplesali, mi, obiskovalci, pa smo se jim pridružili. Plesalo je mlado in staro, pa čeprav nas je sonce močno grela.

Dogajanje so s svojim petjem popestrile tudi Filovske ženske, ki so bile s svojo ljubeznijo do petja ne glede na starost marsi-

PASAVČEK V VRTCU BOGOJINA: RED JE VEDNO PAS PRIPET

Kako pomembno je naše življenje in skrb za njega, še posebej pa življenje naših otrok, se zavemo večinoma prepozno. In ker pregovor pravi »Kar se Janezek nauči, to Janez zna«, smo se v vrtcu Bogojina odločili posvetiti posebno pozornost tudi varnosti naših otrok v avtomobilu. Pasavček je projektno delo s poudarkom RED JE VEDNO PAS PRIPET.

Skupaj s sodelavko Klaudijo sva otrokom predstavili besedo Pasavček. V večini svetovnih jezikov skriva v svojem imenu besedo pas – pas za pripenjanje. Pasavčka smo tudi skupaj poiskali. Ugotovili smo, da je to žival in kje jo najdemo – v živalskem vrtu.

Vsak otrok je dobil šolski koledar, pobarvanko, literaturo za starše, plakat in kopitljačka PASAVČKA. Enega smo skupaj izrezali in sestavili. Po nekajdnevnih razgovorih o njem so otroci nesli stvari domov in skupaj s starši izrezali ter sestavili kopitljačka, si izrezali obešalo za kljuko, starši pa so jim prebirali literaturo, ki so jo dobili.

Projekt smo pričeli s predstavitvijo staršem in povabilom, da se tudi sami intenzivno vključijo. Velika večina se jih je odločila, da bodo sodelovali. Predstavljen jim je bil cilj projekta in način, kako ga bomo izvajali v praksi. Predstavili smo jim glavne teme projekta, koga vse bomo povabili k sodelovanju, na kaj bomo z otroci pozorni in kakšno vlogo bodo imeli oni, starši.

Nato smo začeli različne dejavnosti v naši skupini. Z otroki smo se pogovarjali o varni vožnji v avtomobilu, kdo kontrolira, ali so pripeti, kaj storijo kot sopotniki ... In naredili plakat. Nekateri otroci so povedali, da se v vrtec pripeljejo na prednjem sedežu in da radi stojijo v avtomobilu; da sedijo mamici v naročju; da nočejo sedeti v avtosedežih, če je pot krajša – le če gredo na daljšo pot, sedijo v avtosedežih in so pripeti z varnostnim pasom. K plakatu smo se vedno znova vračali in ugotavljali, kaj novega smo že spoznali in na kaj nismo bili pozorni – kaj vse sodi k varni vožnji.

Prek igre smo spoznali, kaj se zgodi, če avto hitro ustavi. Ob ustavljanju je pajacek, ki se je peljal v avtomobilčku, padel iz njega. Dogodek je spodbudil otroke, da so začeli pripovedovati in ugotavljati, kaj vse se jim lahko zgodi, če ne sedijo v otroških avtosedežih in niso pripeti.

K pravilom, ki jih je potrebno upoštevati v prometu, sodi tudi varna hoja po cestišču ali pločniku. Z otroki smo večkrat šli na sprehod, opazovali promet in prometne znake. Ob tem smo se veliko pogovarjali. Otroci so znali marsikaj povedati in tudi prometne znake so prepoznali. Posebno pozornost smo namenili rumenim ruticam in vprašanju, zakaj jih morajo otroci nositi v prometu. Tako so otroci imeli možnost, da sami sebe in druge otroke opozarjajo, kontrolirajo. Hitro so opazili voznike v avtomobilih, ki niso bili pripeti.



Otroci so v knjižnem kotičku imeli na voljo knjige, brošure, zgibanke, uganke ... o prometu. Veliko literature smo prebirali skupaj ali pa so se otroci kar sami odločili in polistali po knjigah. Tudi o PASAVČKU. Pozabavali smo se z ugankami o prometu. Najbolj zanimiva jim je bila tema Narobe svet. Besedilo zgodbe je bilo napisano z napakami. Otroci so morali ugotoviti, kaj je v trditvi ali stavku narobe. Bilo je precej hihitanja ob tem. V nadaljevanju so si kar sami izmišljali besedilo in ga predstavljali drugim otrokom. Ti pa so ugotavljali, kaj je bilo povedano narobe ali pa kaj je manjkalo (na primer: Ko sva se z atijem peljala v trgovino, sem sedel v avtosedež in si pripil ventilator ...). Ob glasbi in plesnih gibih so prikazovali, kako sedejo v avtosedež in kako

si pripnejo varnostni pas. K znani pesmici *Moj rdeči avto* smo si izmislili določene gibe, preden smo zapeli pesmico. Na znak tri, štiri so otroci najprej gibalno pokazali: vstopili so v avto, se pripeli z varnostnim pasom, vžgali motor in šele potem zapeli pesmico. K besedilu o PASAVČKU smo si izmislili melodijo.

V različnih likovnih stvaritvah so otroci izražali svoja znanja in ustvarjali na temo RED JE VEDNO PAS PRIPET. Likovno so se ubadali s problemsko nalogo, kako narediti avtosedež in varnostni pas. Izdelek so predstavili policistki Andreji in policistu Andreju. Na koncu so ga razstavili na vidnem mestu v igralnici. Tam so si ga lahko ogledali starši in vsi otroci iz vrtca.

Starše smo prek oglasne deske v garderobi in pisnega soglasja povabili k izvajanju naloge varne vožnje otrok z avtomobilom. Vsi starši v skupini so se odločili za sodelovanje. To naju je s sodelavko zelo presenetilo, saj nisva pričakovali stoddostnega odziva staršev. S skupnim soglasjem smo vsakodnevno spremljali, kako otroci prihajajo v vrtec. Če so jih pripeljali starši z avtomobilom, so otroci »poročali«:

- ali so sedeli v avtosedežih,
- so bili pripeti z varnostnim pasom,
- so se sami spomnili, da sedijo v avtosedež,
- so si sami pravilno pripeli varnostni pas,
- ali je bil pripet tudi voznik,
- se je starš pripel sam ali je pozabil in ga je opomnil otrok.

Vsak otrok, ki je sedel v avtosedežu in je bil pripet z varnostnim pasom, je dobil pečat PASAVČEK.



Starši so že po nekaj dneh – dva pa že pred začetkom – pohvalili tak način dela in ugotavljali, kako je koristen za otroke in za njih. Spremljanje otrok je trajalo nepretrgoma 10 dni – tudi v soboto in nedeljo.

Kar nekajkrat nas je že obiskala policistka Andreja. Tokrat s svojim kolegom Andrejem. Predstavila sta nam delo policistov, demonstrirala nekatere pripomočke in rekvizite za delo in se pogovarjala z otroki o varni vožnji. Zelo ponosno so jima otroci povedali, kako skrbijo za varnost pri vožnji z avtomobilom: da sami sedijo v avtosedež in si pripnejo varnostni pas. Prav tako so jima pokazali naše likovne umetnije in jima zapeli pesmico. Na koncu sta policista čestitala otrokom, ki so imeli izpolnjen kartonček s pečati. Andreja je zelo pohvalila otroke in njihove starše, prav tako pa tudi delo in način izvajanja tako pomembnega projekta.

STROKOVNI AKTIVI V NAŠEM ZAVODU

V začetku šolskega leta 2008/2009 sva bili predlagani za vodji aktiva našega zavoda. Ker je letošnja prednostna naloga »Državljan-ska vzgoja«, je bil izziv toliko večji, saj sva stali pred zelo težko nalogo, kaj ponuditi svojim sodelavkam, da bo zanimivo, pestro in aktualno. Veliko sva razmišljali o temah, ki jih bova predstavili skozi vse tri aktivne. Za prvi aktiv sva se odločili, da se podrobneje seznanimo z državnimi prazniki v Sloveniji ter s tremi državnimi simboli: zastavo, grbom in himno. Na prvi pogled za nekatere izziv ni bil tako velik, toda ko se človek želi podrobneje seznaniti s prazniki in simboli, ugotovi, da o njih zelo malo ve. Pri pridobi-vanju informacij nama je bil v veliko pomoč internet, pa tudi knjige, ki sva jih prebirali.

Nekateri prazniki, ki jih praznujemo v samostojni Sloveniji, nam delajo težave, saj jih zamenjujemo med seboj. Upava, da po akti-vu ne bomo več zamenjevali »dneva državnosti«, ki ga praznu-jemo 25. junija, z »dnevom samostojnosti in enotnosti«, ki ga praznujemo 26. decembra.

Kakšna je slovenska zastava, vemo vsi, pa tudi to, da jo moramo izobesiti ob praznikih. Kako morajo biti razporejene štiri zastave – manjšinska, občinska, evropska in slovenska od leve proti desni (gledano od spredaj)? To pa bi bil verjetno »trd oreh« za marsikate-rega od nas. Prepričani sva, da po aktivu to več ne bo problem. Za-pomnite si besedo »SENO« in vrstni red imate kar »na dlani«: prva je slovenska, sledijo evropska, manjšinska/narodna in občinska.



Morda veste, kdo je avtor slovenskega grba. Ne? Tudi večina strokovnih delavk nas ni vedela. Pa smo se naučile tudi to. Avtor slovenskega grba je akademski slikar in kipar Marko Pogačnik. Tudi beseda »HERALDIKA« nam več ne bo tuja, saj smo se na-

Bojana Benkovič in Bernarda Koroša Pantovič, vodji aktiva.

Otrokom je za nagrado prinesla balone, pobarvanko o prometu, odsevnike za roko in različno literaturo (zloženke, plakate) o varni vožnji. Vse to so otroci nesli domov in se o tem pogovarjali s starši.

Skupaj s starši pa smo si ogledali zaključno prireditev, ki je bila v začetku aprila v vrtcu v Moravskih Toplicah. Tam so nas pričakali demonstratorji Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Ministrstva za promet iz Ljubljane. Predstavili so nam tehtnice za merjenje naletna teže, maskoto PASAVČEK, opozarja-li, kako se pravilno sedi v otroških avtosedežih, kako se pravilno pripenjamo z varnostnim pasom in različne plakate. Tako starše kot otroke je pritegnila tehtnica, na katero so otroci radi stopili in si izmerili težo, ki bi jo dobili ob trku z avtomobilom ob različnih hitrostih avtomobila. Pri hitrosti 30 km na uro bi imeli naletno težo tako veliko, da bi tehtali 120 kilogramov, pri 50 km na uro bi bili težki kot medved, pri 100 km na uro bi bili težki kot sloni.

Zelo radi so otroci sami zlezli v avtosedež in pokazali, kako se znajo pravilno pripeti z varnostnim pasom. Bili so pozorni na vse tri elemente pripenjanja: da je varnostni pas pravilno nameščen pod ročaje avtosedeža, da je poravnani in se prilega ob ramenu in boku, ko je pripet. Ob koncu so veselo zaplesali z maskoto PASAVČEK.

Namen projekta je bil:

- povečati osveščenost in informiranost splošne javnosti, še posebej otrok v starosti od 4 do 12 let in njihovih staršev, o pravilni uporabi otroških sedežev in varnostnih pasov med vožnjo z avtomobilom,
- otroci spoznajo sedeže in se jih naučijo pravilno uporabljati,
- otroci in starši spoznajo varno namestitve varnostnih sedežev in pasu.

Otroci so si v izvedbi celotnega dela pridobili in osvojili znanja in navade o varni vožnji v avtomobilu. Naša želja pa je, da to znanje, skupaj s svojimi starši, vzdržujejo tudi v prihodnje.

Marija Kučan, vzgojiteljica

učile, da je to veda o grbih. Če na grbe, ki jih imamo na avtomobilskih tablicah, do sedaj nismo bile pozorne, pa bomo od zdaj dalje prav gotovo. Ugotovile smo namreč, da poznamo zelo malo grbov slovenskih mest. Vedele pa smo, kje vse se grbi nahajajo.

Da je »Zdravljica« naša slovenska himna, nam je znano. Manj znano pa nam je bilo, da je himno uglasbil slovenski skladatelj Stanko Premrl.

V mesecu januarju sva izvedli 2. strokovni aktiv, na katerem smo se pogovarjali o denarju, o tem, kako moramo vzgajati otroke o denarju, pa tudi o tem, kako bi vnesle državne simbole v pripravo. Čeprav imamo trenutno plačilno sredstvo evro, pa smo se dotaknile tudi denarja, ki smo ga imeli nekoč. Spomnili smo se dinarja, slovenskih bonov in slovenskega tolarja.

Ker delamo z otroki, je zelo pomembno tudi to, da bomo otrokom privzgojile spoštljiv odnos do denarja. Osnove jim lahko razložimo s pomočjo primera, kako pravilno razporejati denar. Otrokov igrač postavimo v krog, ki naj predstavlja torto. Odrežite koščke torte in s tem prikažite, koliko denarja porabite za hrano, račune in druge običajne stroške. Nato odrežite manjši kos, ki ga namenite za varčevanje, in še en kos, ki ga namenite za posebne priložnosti, npr. za darila ob rojstnih dnevih. Preostanek torte pa je namenjen za porabo denarja za družino.

Na drugem strokovnem aktivu sva pod zadnjo točko dnevnega reda predlagali, da bi bilo lepo, če bi tudi naš zavod imel svojo himno. Strokovne delavke so predlog soglasno sprejele in tako je vsaka enota dobila nalogo, da napiše besedilo himne, vodji aktiva pa sva se obvezali, da bova eno od besedil dali uglasbiti do naslednjega aktiva.



Tretji aktiv, ki sva ga izvedli v mesecu marcu, je bil kot »inventura« vsega, kar smo se naučile v prvih dveh srečanjih. Izvedli sva namreč »Kviz« s 30 vprašanji. Strokovne delavke sva razdelili v štiri skupine, ki so tekmovala med seboj. Priznati morava, da smo se o državljanski vzgoji veliko naučile, saj so vse štiri skupine odgovorile na večino zastavljenih vprašanj.

»Obljubljeno – storjeno«, bi lahko rekli: tudi naš zavod bo imel svojo himno. Med drugim in tretjim strokovnim aktivom sva za pomoč zaprosili učiteljico glasbe Valerijo iz OŠ Bogojina, ki nam je uglasbila eno od besedil in tako je nastala himna z naslovom »*Mi smo deca vrtcova*«. Upajmo le, da bodo tudi otroci himno sprejeli z velikim veseljem, tako kot so jo sprejele strokovne delavke.

S prepevanjem himne našega zavoda »Mi smo deca vrtcova« sva zaključili aktiv za šolsko leto 2008/2009. Upava, da smo se o državljanski vzgoji veliko naučile in da bomo vse to s pridom uporabile pri svojem delu.

Vodji aktiva:

Bernarda Koroša Pantovič, Bojana Benkovič

22. REDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

17. junij 2009 ob 17.00 uri v prostorih Občinske uprave

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 21. redne seje Občinskega sveta
2. Predlog Odloka o ugotovitvi javnega interesa za javno-zasebno partnerstvo ter določitvi osnovnih pogojev izvedbe projektov na področju širokopasovnih elektronskih komunikacijskih povezav – 1. in 2. obravnava
3. Sprememba sedeža JKP Čista narava d.o.o.
 - a) Predlog sklepa o spremembi sedeža JKP Čista narava d.o.o.
 - b) Predlog Odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Javnega komunalnega podjetja Čista narava d.o.o. – skrajšani postopek
 - c) Predlog sprememb Statuta JKP Čista narava d.o.o.
4. Pobude, mnenja, predlogi, vprašanja in odgovori
5. Predlog sklepa o imenovanju v.d. direktorja TIC Moravske Toplice
6. Predlog sklepa o reševanju velikega števila vpisanih otrok v vrtec
7. Predlog sklepa o spremembi proračunske postavke
8. Poročila proračunskih uporabnikov za leto 2008 (OŠ Bogojina, OŠ Fokovci, DOŠ Prosenjakovci, Vrtci Občine Moravske Toplice, JKP Čista narava d.o.o., TIC Moravske Toplice, OŠZ, GZ, MNSS)
9. Poročilo nadzornega odbora Občine Moravske Toplice za leto 2006 in 2007
10. Informacija o revizijskem poročilu o notranjem poslovanju Občine Moravske Toplice za leto 2007
11. Soglasje Pokrajinskemu muzeju in Galeriji Murska Sobota za prijavo na javni razpis za podelitev pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev
12. Predlog sklepov o spremembi zazidalnega načrta, o dopolnitvi letnega načrta razpolaganja z nepremičnim premoženjem in o podelitvi stavbne pravice
13. Predlog sklepa o nakupu nepremičnine in o dopolnitvi letnega načrta pridobivanja nepremičnega premoženja za leto 2009
14. Razno:
 - a) Informacija o prejetih pobudah za razpis koncesije za delo na področju primarnega zdravstvenega varstva
 - b) Informacija o statusnih spremembah TIC-a.
15. Razno

IZGRADNJA ŠIROKOPASOVNIH ELEKTRON- SKIH KOMUNIKACIJSKIH POVEZAV

Občina Moravske Toplice je skupaj z drugimi občinami na Goriškem že začela s postopki za gradnjo, vzdrževanje in upravljanje širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij, ki omogoča sodoben dostop do interneta, telefonije in TV signala. Za izgradnjo širokopasovnega omrežja na območju tako imenovanih belih lis, kjer ni komercialnega interesa posameznih ponudnikov, je namreč mogoče pridobiti sredstva Ministrstva za gospodarstvo in širokopasovno omrežje izgraditi na podlagi javno-zasebnega partnerstva.

Odlok, ki je bil sprejet na seji, je eden izmed predpogojev za pridobitev državnih sredstev, saj predstavlja pravno podlago za izvedbo navedenega projekta na podlagi javno-zasebnega partnerstva. Odlok se objavi v Uradnem listu RS.

SPREMEMBA SEDEŽA JKP ČISTA NARAVA d.o.o.

Spremenjen je bil sedež JKP Čista narava d.o.o. Tešanovci, ki je odslej na naslovu Tešanovci 20, kjer podjetje že nekaj časa deluje. Temu ustrezno sta se spremenila tudi odlok in statut JKP Čista narava.

IMENOVANJE V.D. DIREKTORJA TIC MORAVSKE TOPLICE

Ker je dosednji direktor Saša Fras podal pisno odpoved o zaposlitvi, je bila za v.d. direktorja TIC Moravske Toplice imenovana Matejka Pajalić, ki je bila tudi doslej zaposlena v TIC-u. Njen mandat bo trajal do imenovanja direktorja, vendar največ šest mesecev z možnostjo ponovnega imenovanja.

REŠEVANJE VELIKEGA ŠTEVILA VPISANIH OTROK V VRTEC

V Vrtcih Občine Moravske Toplice je za šolsko leto 2009/2010 vpisanih kar okrog 30 otrok več kot v tem šolskem letu. Da bi zagotovili prostor v vrtcih kar največjemu številu vpisanih otrok, se bo ob vrtcu v Moravskih Toplicah postavil sklop štirih bivalnih kontejnerjev za en oddelek otrok. Take bivalne kontejnerje imajo že v vrtcih v različnih krajih Slovenije in omogočajo otrokom podobno bivalno kakovost kot v obstoječih objektih.

POVEČANJE PRORAČUNSKE POSTAVKE ZA REKONSTRUKCIJO CESTE

Ob pripravi investicije rekonstrukcije ceste Moravske Toplice – Fokovci I. faza (del od križišča v Moravskih Toplicah do Zgornjih Moravec), ki se trenutno izvaja, ni bila predvidena rekonstrukcija celotne trase, temveč samo od mostu naprej, na ostalem delu ceste skozi naselje pa je bila predvidena samo sanacija večjih poškodb vozišča.

Ker se je pri izvajanju investicije pokazalo, da je rekonstrukcija potrebna tudi za preostali del ceste, je bilo s sklepom predlagano, da se zagotovijo dodatna sredstva, s katerimi se preplasti tudi del, ki prvotno ni bil predviden in se rekonstruira celotna trasa ceste.

Ker so za izgradnjo Pomurskega vodovoda v proračunu občine rezervirana velika sredstva, za katere ocenjujemo, da glede na trenutno stanje postopkov na državni ravni ne bodo v celoti porabljena do konca leta 2009, se je temu ustrezno s sklepom zmanjšala proračunska postavka za nadaljevanje vodovoda na Goriškem na primarnem vodovodu Ivanovci. V kolikor bi prišlo do celotne predvidene realizacije pri navedeni investiciji, se bo ta del sredstev zagotovil z rebalansom občinskega proračuna.

POROČILA PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV

Proračunski uporabniki občinskega proračuna so v skladu z veljavno zakonodajo pripravili letna poročila za preteklo leto in jih skupaj z obrazložitvami predložili županu, ki je poročila posredoval občinskemu svetu v sprejem.

Tako je Občinski svet obravnaval poročila za leto 2008 OŠ Bogojina, OŠ Fokovci, DOŠ Prosenjakovci, Vrtcev Občine Moravske Toplice, TIC Moravske Toplice, JKP Čista narava, OŠZ Moravske Toplice, GZ Moravske Toplice in MNSS Občine Moravske Toplice in jih tudi sprejel.

POROČILO NADZORNEGA ODBORA

V skladu s statutom občine in poslovníkom Nadzornega odbora občine je nadzorni odbor pripravil poročila o opravljenem nadzoru zaključnega računa proračuna občine za leto 2006 in 2007, obe s priporočili in predlogi.

Občinski svet je obe poročili obravnaval in sprejel, za boljšo obveščenost obeh organov občine pa bo nadzorni svet odslej poskušal zagotoviti udeležbo svojega člana na vsaki seji občinskega sveta.

INFORMACIJA O REVIZIJSKEM POROČILU

Notranjo revizijo poslovanja občine za poslovno leto 2007 je v skladu z zakonodajo izvedla družba Audit-in d.o.o., njen namen pa je bil podati mnenje o računovodskih izkazih občine in pravilnosti poslovanja občine.

Občinski svet je obravnaval povzetek revizijskega poročila o notranjem poslovanju občine za leto 2007.

SOGLASJE POKRAJINSKEMU MUZEJU IN GALERIIJ MURSKA SOBOTA

Pokrajinskemu muzeju Murska Sobota in Galeriji Murska Sobota je bilo podano soglasje k prijavi na javni razpis za podelitev pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev. Gre za uskladitev financiranja muzejev in galerij, ki so jih ustanovile občine in so bili do sedaj delno ali pretežno financirani iz državnega proračuna. Ti muzeji in galerije si morajo za nadaljnje sofinanciranje iz državnega proračuna pridobiti pooblastilo za opravljanje državne javne službe muzejev, sicer bi s 1.1. 2010 morale financiranje prevzeti občine ustanoviteljice.

SPREMEMBE V DELU OPPN MOČVAR V MORAVSKIH TOPLICAH

Investitor BK Studio d.o.o. Ljubljana, PE Pomurje je na občino naslovil vlogo za spremembo zazidalnega načrta in nakup zemljišč v lasti občine, ki se nahajajo na območju OPPN za del Močvar v Moravskih Toplicah in neposredno mejijo na parcele, ki so že v lasti investitorja. Investitor želi namreč na tem območju izgraditi hotel z Wellnes Spa centrom.

Ker mora investitor za zagotovitev sredstev v najkrajšem času pridobiti pravico gradnje, je bil sprejet sklep, da se mu podeli stavbna pravica za obdobje 6 mesecev, v katerem se izvede postopek prodaje omenjenih zemljišč. S tem namenom se je dopolnil letni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem občine in sprejel sklep o soglasju s spremembami OPPN v obravnavanem delu.

ART CENTER V SREDIŠČU

Za zemljišče, na katerem stoji Art center Središče, je bila razpisana dražba zaradi dolga pri Javnem skladu RS za regionalni razvoj v Ribnici. Ker smo na dan seje občinskega sveta prejeli pisno informacijo o dogovoru za odlog sodne izvršbe, se pripravljani predlog sklepa o nakupu navedene nepremičnine in dopolnitvi letnega načrta pridobivanja nepremičnin ni obravnaval.

POBUDE ZA RAZPIS KONCESIJE NA PODROČJU PRIMARNEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Pobudi za razpis koncesije za delo na področju primarnega zdravstvenega varstva sta na občino naslovila dr. med. Tibor Škalič in dr. med. Rupert Muhr, ki bi želela dejavnost splošne medicine kot zasebnika opravljati v prostorih splošne ambulante v Martjancih, kjer delata tudi sedaj.

Ker pristojno ministrstvo pripravlja nov zakon za podeljevanje koncesij in je zaradi tega občinam priporočalo, da s podeljevanjem koncesij počakajo do nove ureditve, je bila o tem na seji podana samo informacija.

DRUGE INFORMACIJE POD TOČKO RAZNO

V povezavi z morebitnimi statusnimi spremembami TIC Moravske Toplice je bila podana informacija o tem, da se v Moravske Toplice v prostore bivše picerije in slaščičarne Term 3000 seli PTZ.

Razprave z zvezi s tem zaradi pozne ure ni bilo, prav tako se iz istega razloga ni obravnavalo gradivo, ki je za obravnavo na občinskem svetu prispelo v času, ko je bilo vabilo z gradivom za občinski svet že odposlano, gradivo pa je bilo svetnikom podano na mizo v času seje (problematika, povezana z bioplinarnama Mlajtinci in Motvarjevci, financiranjem ŽNK Filovci, potjo v Selu...)

Kaj bo s prazno šolsko zgradbo v Tešanovcih?

OTROKE V ZABOJNIKE NAMESTO V PRAZNO ŠOLO

O zaprtju podružnične osnovne šole v Tešanovcih, ki je dajala znanje številnim generacijam mladih iz Tešanovec in okoliških krajev ter je v šolskem letu 2007/2008 po 146 letih nepretrganega delovanja zaradi bližine matične šole v Bogojini in pomanjkanja učencev dokončno zaprla vrata, smo v Lipnici že poročali. Čeprav je z opuščeno šolsko zgradbo občina kot lastnica objekta imela (in verjetno še ima) velike načrte, saj naj bi v njej uredili enoto Centra občolskih dejavnosti ministrstva za šolstvo in šport, se v tej smeri po naših podatkih ni kaj prida premaknilo. Potem ko se je v prazne prostore šole v času gradnje večnamenskega objekta Oaza zdravja, kjer je dobilo svoje prostore tudi občinsko komunalno podjetje Čista narava za nekaj mesecev naselila njena uprava, po njeni izselitvi nekdanja šola sameva in tiho propada.

Donedavnega je bila zelo neurejena tudi njena okolica. Potem pa so se mladi iz Tešanovec, ki so še nedolgo tega obiskovali to šolo, samoiniciativno odločili, da bo klavrnemu izgledu naredili konec in začeli okolico vzdrževati. Aljoša Erniša in Goran Kozar, ki sta medtem že zaključila 8. razred, ter sestre dvojčici Nika in Tjaša Nemec, ki sta končali 5. razred, so že večkrat pokosili zelenico, pometli velik asfaltni plato, kjer je bilo šolsko igrišče, pobrali odlomljeno vejevje stoletne lipe na šolskem dvorišču ... Če bi imeli ključne, bi verjetno prezračili tudi njene prostore. Pravijo, da jim je silno žal, da je šola doživela takšen konec in da se za njeno okolico, čeprav je zgradba tik ob glavni cesti sredi vasi, nihče ne zmeni. Ker bi za takšno lokacijo z urejeno infrastrukturo, ki je bila še do nedavnega v uporabi, moralo biti večje zanimanje, je tudi razočaranje vse večjega števila krajanov iz dneva v dan večje. Posebej sedaj, ko so občinski svetniki na zadnji seji soglasno sklenili, da bodo namesto tega, da bi v opuščeni tešanovski šoli zaradi velikega vpisa otrok (v tem šolskem letu je v vseh 11 oddelkih moravskotopliškega vrtca vpisanih 169 otrok, za jesen pa je že zdaj vpisanih 196) v prihodnjem šolskem letu začasno odprli dislocirano enoto vrtca, raje pri matičnem vrtcu v Moravskih Toplicah namestili štiri kontejnerje za »mobilni vrtec«. Eden od krajanov je razmišljal, da je odločitev svetnikov več kot napačna. Meni, da bi bilo smotno vrtec v Tešanovcih urediti tudi, če bi vanj hodili samo otroci iz Tešanovec, ki jih medtem starši vozijo v Bogojino, Mursko Soboto in drugam. Potem bi se za toliko mest sprostil enoti vrtca v Moravskih Toplicah in Martjancih, ki beležita največjo prostorsko stisko. Svetniki predvidevajo, naj bi bili trije na novo nameščeni zabojniki namenjeni bivanju otrok, v enem pa naj bi bil prostor za garderobo in opremo. Samo za nakup zabojnikov naj bi občina odštela 22.000 evrov!

Rešitev za prepolne vrtce, katerih razlog pa ni samo povečano število rojstev, pač pa verjetno tudi določilo »brezplačni vrtec za drugega otroka«, ki je stopilo v veljavo konec lanskega leta, je edino namenska gradnja vrtca v Moravskih Toplicah, katerega lokacija je že znana. Sedanji vrtec namreč vse od formiranja javnega zavoda Vrtci Moravske Toplice, to pa je že več kot deset let, v občinskem središču deluje v prostorih nekdanjega župnišča.

Geza Grabar

Prosenjakovci

MEDNARODNO OCENJEVANJE VIN

V okviru Kulturno-turističnega društva Prosenjakovci delujoča sekcija za vinogradništvo, ki jo od formiranja pred dvema letoma vodi Rajko Janjič, je v prostorih tamkajšnjega gasilskega doma skupaj s kmetijsko svetovalno službo KGZ Murska Sobota tudi letos pripravila mednarodno ocenjevanje vin. Vina, ki so jih pridelali vinogradniki in kletarji na območju vinorodnega okoliša Prekmurje in vinogradniki iz sosednje Madžarske, s katerimi prosejnovski vinogradniki pristno sodelujejo, je ocenjevala tričlanska komisija enologov, ki jih je vodil Ernest Novak. Ocenili so 50 vzorcev vin različnih sort: 14 sort iz Prekmurja ter 15 iz Madžarske.

Absolutno najvišjo oceno na mednarodnem ocenjevanju v Prosenjakovcih je prejel vzorec vina muškata otonel z oceno 18,63 točke, ki ga je pridelala Olga Gabor iz Filovec. Na drugem mestu je pristal vinogradnik Franc Kovač, ki je za vino renski rizling prejel oceno 18,60 točk, na tretjem pa Ladislav Györek, oba iz Prosenjakovec, z oceno 18,57 za vino chardonnay.

Priznanja bodo svečano podelili 22. avgusta ob postavljanju klopota na Prosenjakovskem bregu, kjer ima tamkajšnja vinogradniška sekcija svoj vinograd. Skupaj bodo podelili 15 zlatih, 20 srebrnih in 10 bronastih medalj.

Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj

V PRIČAKOVANJU TREH ZNAKOV KAKOVOSTI

Na jubilejni 20. državni razstavi kulinaričnih izdelkov s slovenskega podežolja *Dobrote slovenskih kmetij*, ki je konec maja potekalo na Ptuj, so vidno vlogo tudi letos imeli ponudniki domačih izdelkov iz naše občine. Med več kot tisoč vzorci različnih domačih dobrot, od kisov, konzerviranih vrtnin, suhega sadja, sokov, izdelkov iz mesa, olj, žganj, vina, izdelkov iz mleka in žit, je pet sodelujočih iz naše občine osvojilo pet medalj, od tega kar štiri zlate.

Zoran Petrovič iz Ivanec je za žganje iz sliv osvojil zlato priznanje, prav tako tudi Vlasta Kučan za konzervirano zelenjavo (čebula v kis) in Franc Kučan, oba iz Tešanovec, za bučno olje oziroma kot ga je poimenoval *tikvin oli*. Za bučno olje je po lanskem srebru tokrat zlato medaljo osvojil tudi Štefan Kranjec iz Martjanec. Drago Passero iz Tešanovec je za suhe domače klobase, ki jih kot eno od približno desetih različnih vrst domačih suhih mesnin izdeluje za potrebe lastnega vinotoča, osvojil bronasto priznanje. Ker so Petrovič in zakonca Kučan za enake izdelke zlate medalje osvojili tudi lani, bo sodelovanje na ocenjevanju prihodnje leto zanje še kako pomembno. Na tujskem ocenjevanju namreč velja pravilo, da vsakemu udeležencu, ki trikrat zapored dobi zlato priznanje za enak izdelek, tretjič pripada tudi najvišje priznanje ocenjevanja – znak kakovosti.

Anica Petrovič, svetovalka za dom, družino in dopolnilne dejavnosti pri

KGZ Murska Sobota, ki je bila ena od koordinatork za sodelovanje na ocenjevanju z območja Prekmurja, pravi, da se bodo vsi omenjeni kandidati še prav posebej potrudili. Trikrat zapored osvojiti priznanje najvišje žlahtnosti je namreč sila težko, za povrh pa so priprave na to zelo nevhvaležne, saj je pritisk še kako velik. Glede na uničujočo točo, ki je klestila pred dnevi, bo težko zagotoviti kakovostne surovine za vrhunskost izdelkov. Nepisano pravilo, da je mogoče dober izdelek pripraviti samo iz kakovostne, torej cele in zdrave surovine, jim verjetno ne bo šlo najbolj na roke.

Ne oziraje se na izid ocenjevanja prihodnje leto, so se že vsi omenjeni ponudniki – nekateri so tržni, drugi zgolj ljubiteljski – prepričali, da je kakovost izdelkov, ki jih pripravljajo, na zavidanja vredni ravni. To pa potrjujejo tudi številni zadovoljni stalni kupci, v prvi vrsti bučnega olja, ki se radi vračajo.

15. ocenjevanje vin za prekmurskega prvaka

ŠTEVILNA PRIZNANJA NAŠIM VINOGRADNIKOM

Koordinacija 12 društev vinogradnikov iz Prekmurja, ki jo vodi Ernest Novak, specialist za vinogradništvo in vinarstvo pri KGZ Murska Sobota in neumorni predsednik Društva vinogradnikov Goričko, je v organizaciji Vinogradniško-sadlarskega društva (VSD) Turnišče opravila jubilejno, že 15. regijsko ocenjevanje za prekmurskega vinskega prvaka oziroma prvaka Vinorodnega okoliša (VO) Prekmurje. Med 140 vzorci, katerih povprečna ocena je znašala zavidljivih 18,46 točke, kar je največ doslej, so razglasili tudi 11 prvakov sort in dva šampiona. Tudi letos so se odlikovali vinogradniki iz naše občine: najbolj Štefan Vöröš iz Moravskih Toplic, njegov vzorec belega pinota je dobil naziv prvak sorte.

Visoke uvrstitve so dosegli tudi drugi naši vinogradniki: Miran Erniša (Tešanovci) je za chardonnay – suhi jagodni izbor, letnik



Prvaki sort in šampiona vin letnika 2008 z vinsko kraljico.

2007, dobil veliko zlato medaljo, Jože Šiftar (Moravske Toplice) je za laški rizling in sauvignon prejel zlato medaljo, enakih odličij so bili deležni še Franc Debelak (Bogojina) za chardonnay in renski rizling, Darinka Horvat (Filovci) za renski rizling, Franc Jošar (Prosenjakovci) za modri pinot in Jože Žalik (Filovci) za renski rizling.

Na priložnostni prireditvi pred turniško občinsko zgradbo, kjer so za novo prekmursko vinsko kraljico okronali 26-letno domačinko Valentino Houbar, je predsednik 5-članske ocenjevalne komisije mag. Anton Vodovnik dejal, da izjemno visoke povprečne ocene potrjujejo, da se bo vinski letnik 2008 zapisal kot eden najbolj kakovostnih doslej. Vina zadnjega letnika namreč izstopajo v vseh pogledih: po cvetici, vonjavah, aromi, okusu ..., skratka, po harmoničnosti v pravem pomenu besede.

Cenjeni enolog je pohvalil odlično organiziranost prekmurskih vinogradnikov. »Bodite ponosni na svoje dobrote, na svojo vino, na svoj vinorodni okoliš, na Prekmurje,« je še dejal mag. Vodovnik in izrazil upanje, da si bodo prekmurska vina utrla pot do ljubiteljev žlahtne kapljice v slovenskem prostoru in širše.

PREKMURSKA KULINARIKA, OBRTI IN KULTURA NA ENEM MESTU

V turizmu se odlično prodajajo vsebine s pridihom ljudskega izročila, zato so sestavni del turistične ponudbe tudi prireditve z etnološko-kulinarično vsebino. V Termah 3000 v Moravskih Toplicah so na tem področju nedavno naredili korak naprej, saj so v sodelovanju z Društvom za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot in Turistično-informativnim centrom (TIC) Moravske Toplice na pragu poletja, 20. in 21. junija, pripravili odmevno prireditev s poudarkom na bogatem prekmurskem kulinaričnem in etnološkem izročilu.

Čeprav je hladno in deževno vreme dogodke, povezane s kulinariko, tradicionalnimi obrtmi, kulturo in še čem, prvi dan precej okrnilo in se je moralo dogajanje preseliti v avle hotelov, to organizatorjev ni odvrnilo od dobrega namena, da iz prve roke predstavijo ta pomembni del turistične ponudbe. Tudi Metka Erjavec Granov, direktorica prodaje v Termah 3000, je prepričana, da so prav ti segmenti zelo pomemben del celovite turistične ponudbe. Prireditve bo postala tradicionalna, ne izključuje pa možnost, da se bodo posamezni segmenti s področja pristne domače kuhinje, tradicionalnih obrti in kulturne ustvarjalnosti v manjšem obsegu ponovili tudi med letom.

Urška Fartelj, vodja animacije v Termah, je pojasnila, da je celotna prireditev razdeljena na trije segmenti: prekmursko kulinariko z jedmi in vini, kuhanje in pripravo najbolj tipičnih prekmurskih jedi – bograča, dödolov in gibanice na prostem, ter kulturni program z nastopi skupin in pozvačina. Tudi Janja Bürmen, strokovna sodelavka TIC-a Moravske Toplice za kulturno dediščino, je prepričana, da je povezovanje lokalnih turističnih in drugih ponudnikov nujna, zato mora biti sestavni del turističnih prireditev tudi vključevanje etnoloških posebnosti, kjer imajo glavno vlogo prav obrtniki. Zato se ji zdi posrečena kombinacija podoživeti starodavni duh kuhinje, kulture in obrti znotraj novih sten zdravilišča.



V družbi Zdenke Tompa, strokovne učiteljice na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Radencih, si je ocenjene in razstavljene vzorce gibanic in šunke z zanimanjem ogledal tudi župan Franc Cipot.

za podelitev zlatega priznanja. To so bili: Miran in Marjan Marič iz gostilne Marič v Sebeborcih, Terme 3000, družba Pribinovina iz Murske Sobote, Danijela Grah Bedöke iz Otovec ter Magdalen Rudaš iz Radmožanec z absolutno najvišjim številom zbranih točk. Podeljenih je bilo še 11 srebrnih priznanj, med drugim tudi Tomažu Vogrinu iz Ivanec, Gabrijeli Mariji Lukač iz Moravskih Toplic, Vesni Jakiša in Heleni Vaš iz Ivanovec.

Diši po Prekmurju je zaščitna znamka prekmurskih dobrot, ki združuje ponudbo različnih proizvajalcev kakovostnih prehranskih izdelkov, ob gibanici in šunki tudi prekmurskih vin. Na ta način si v društvu z enakim imenom prizadevajo povežati potenciale regije na področju kakovostnih prehranskih izdelkov in tradicionalne gastronomije.

PREKMURSKA ŠUNKA

Komisijo za ocenjevanje prekmurske šunke, ki ima zaščito geografskega porekla – kar pomeni, da se lahko izdeluje samo iz stegna prekmurskih prašičev in izključno v tej regiji – je tudi letos vodil dr. Božidar Žlender z Biotehniške fakultete v Ljubljani. Temeljna ugotovitev pri ocenjevanju predloženih šunk, ki so jih izdelovalci morali v ocenitev prinesiti v celem kosu, je, da šunke še niso povsem dozorele, sicer pa je vse manj nekaterih tipičnih pomanjkljivosti pri njeni pripravi – krojenju in zlasti razsoljevanju. Šunko izdelujejo na veliki večini kmetij na levem bregu Mure, vendar se pridelovalci ne odločajo za preverjanje kakovosti; interes za to imajo predvsem tržni pridelovalci oziroma turistične kmetije in vinotoči.

Med desetimi vzorci nobeden ni zbral tolikšno število točk, da bi mu podelili zlato priznanje. Pa tudi srebrni priznanji sta bili le dve – za šunki kmetije Sedonja iz Sodišinec in Mesarstva Janeza Kodile iz Markišavca. Obe bronasti priznanji sta dobila vzorca iz naše občine: poslala sta ju Miran Marič iz Sebeborca in Vinotoč Lipič-Passero s Suhega Vrha. Priznanja za sodelovanje so prejeli: Marjan Marič (Sebeborci) ter Miran Erniša, Marija Erniša in Drago Passero iz Tešanovca.



Deževno vreme je razstavljavce pregnalo v avle hotelov. Na priložnostnih stojnicah so se predstavili številni nosilci tradicionalnih obrti iz lokalnega okolja: medičarji, lončarji, kovači, zeliščarji, pletilci izdelkov iz slame ter drugih ročnih del, z domačimi pekarskimi izdelki pa tudi dve društvi – folklorna skupina Mali rijtar KTD Tešanovci (na sliki) in Društvo Selenca iz Ivanec.

PREKMURSKA GIBANICA

Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot je z odmevno etnološko-kulinarično prireditvijo združilo tudi dvoje svojih tradicionalnih ocenjevanj: 11. ocenjevanje prekmurske gibanice ter 12. ocenjevanje prekmurske šunke.

Dr. Romana Karas, predsednica komisije za ocenjevanje gibanice, je povedala, da je komisija ocenila senzorično kakovost osemnajstih gibanic. Poleg zunanjega videza, barve, prereza in števila ter zaporedja plasti je bila komisija pozorna zlasti na aromo in teksturo. Med 18 gibanicami, ki so jih morali izdelovalci komisiji prinesiti v enem kosu, torej v pekaču, jih je kar pet izpolnilo pogoje

Pogovor z Radom Stojanovičem

30 DRŽAVNIH REPREZENTANC ORAČEV Z VSEGA SVETA NA TEŠANOVSKIH NJIVAH

Rado Stojanovič je glavni tajnik Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZTKS), ki skupaj s partnerji 53 let organizira državna prvenstva v oranju. Potem ko je leta 1999 slovenska vlada dala soglasje za organizacijo svetovnega prvenstva, je Svetovna organizacija oračev (WPO) še isto leto sprejela kandidaturu Slovenije, ZTKS pa je s tem prevzela vlogo organizatorja oziroma nosilca priprav.



V začetku septembra bo Slovenija gostiteljica 56. svetovnega prvenstva v oranju. Sliši se kot pomemben dogodek, zdi pa se, da se še ne zavedamo povsem, kaj to pomeni oziroma kaj to prinaša s seboj.

Javnost je navajena na različne mednarodne, svetovne in podobne dogodke, ki se vrstijo kot po tekočem traku. Zato se včasih kakšen pomemben dogodek svetovne razsežnosti popolnoma izgubi v poplavi prireditev, seveda če ne

gre za športno prvenstvo ali vrhunsko znanstveno srečanje.

Svetovno prvenstvo v oranju je v številnih evropskih državah in tudi na drugih celinah izjemno pomemben dogodek. Ne le za kmetijsko javnost pač pa tudi širše. Javnost se v teh državah namreč še kako zaveda pomena kmetijstva in spretnosti, ki jih sodobno kmetovanje zahteva od pridelovalcev. Zato vsekakor drži vaša trditev, da gre za pomemben dogodek, žal pa tudi vaša domneva, da se večina v Sloveniji še ne zaveda razsežnosti in pomena 56. svetovnega prvenstva v oranju. Vendar organizatorji skupaj s partnerji in pokrovitelji verjamemo, da nam bo kljub temu uspelo pravočasno predstaviti pomen tega dogodka, predvsem pa, da ga bomo vsi skupaj znali čim bolj izkoristiti sebi v prid. Zavedam se, da se je od leta 1999 marsikaj spremenilo, vendar vseeno nisem pričakoval, da bodo nekateri, ki so ob čestitkah posredovali tudi ponudbo za pomoč in sodelovanje, preprosto odpovedali. Velik mednarodni dogodek je velik izziv, je odgovornost, vendar je tudi neverjetna priložnost in res sposobni ne klecnejo pred takšnim izzivom.

Pa vendar pri organizaciji niste sami. Katere organizacije so vključene v priprave prvenstva?

Na prvem mestu je seveda Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, ki je tudi tisto ministrstvo, ki nam zagotavlja finančno, organizacijsko in vso drugo potrebno podporo in bo bedelo nad izvajanjem sklepa slovenske vlade izpred desetih let. Veseli smo, da je bila v tem času ustanovljena Kmetijsko gozdarska zbornica

Prva tekmovanja v oranju so bila v Sloveniji (tedaj še v okviru Jugoslavije) organizirana že leta 1956, kar pomeni, da ima Slovenija že več kot pol stoletja dolgo tradicijo organiziranja tekmovanj v oranju. Tako dolga tradicija obstoja in delovanja, s kakršno se lahko pohvali le redka organizacija, dokazuje, da se slovenski kmetije in kmetijski strokovnjaki zavedajo pomena kakovostnega oranja za uspešno delo v kmetijstvu. Poleg nabiranja znanja, spretnosti in izkušenj ter njihovega prenosa v prakso, ki jih nudijo tekmovanja oračem, so ta pomembna tudi za druženje, skupinsko delo in navezovanje novih prijateljev. Hkrati je tekmovanje v oranju tudi mesto in priložnost, da se regije in države predstavijo tako tekmovalcem in njihovim spremljevalcem kot tudi vsem obiskovalcem prireditve.

Svetovna organizacija oračev je leta 1991 kot prva mednarodna organizacija sprejela samostojno Slovenijo kot novo članico.

Slovenije, ki skupaj s svojimi območnimi kmetijsko-gozdarskimi zavodi nudi predvsem strokovno in organizacijsko pomoč. Pri organizaciji 56. svetovnega prvenstva v oranju pa nam stojijo ob strani tudi številni partnerji, med katerimi velja posebej omeniti vse pomurske občine, skupino Panvita in Pomurski sejem ter številne pokrovitelje, ki vidijo pravi pomen in priložnost tudi za lastni razvoj. Seveda bi si želel, da bi jih bilo več, vendar sem mnenja, da je bolj kot količina pomembna kakovost.

Ustanovili smo tudi organizacijski odbor, ki mu predseduje gospod Ciril Smrkolj, predsednik KGZ Slovenije. Podpredsednika organizacijskega odbora sta Tone Hrovat, predsednik upravnega odbora Zveze za tehnično kulturo Slovenije, ki sicer vodi Center biotehnike in turizma Grm Novo mesto, in Marjan Kardinar, slovenski član upravnega odbora WPO. V organizacijskem odboru so tudi predstavniki vseh soorganizatorjev prvenstva.

Verjetno se ves čas kaj dogaja: obiski predsednika WPO, posameznih nacionalnih ekip oračev iz različnih držav itn. Kako obveščate zainteresirano javnost?

Kmalu bo minilo leto dni, odkar je aktivna dvojezična spletna stran 56. svetovnega prvenstva v oranju www.spo2009.si. Na njej so objavljene vse pomembne podrobnosti o prvenstvu. Od konca preteklega leta pa izhaja e-časopis »SPO novice«, ki je tudi v dveh jezikih. Dostopen je na prej omenjeni spletni strani. V njem objavljamo različne novice, povezane s pripravami na prvenstvo, kakor tudi komentarje, poročamo o obiskih tujih reprezentanc, prostor pa je namenjen tudi promociji najpomembnejših stanovskih organizacij, partnerjev in pokroviteljev.

Poleg tega pa obveščanje poteka še prek ustaljenih poti: prek predstavitev v kmetijskem tisku, predstavitev na radijskih postajah, v tujini (Nemčiji, Franciji, Avstriji, Hrvaški in Srbiji) pa smo se predstavili na pomembnejših sejmi. Oblikovali smo obsežen nabor elektronskih naslovov zainteresirane javnosti (novinarjev in stroke), ki jih redno obveščamo o pripravah na prvenstvo. Seveda nismo zanemarili domačih sejmov; začeli smo lani avgusta v Gornji Radgoni in od takrat smo tako rekoč vedno zraven, ko se kaj dogaja. Seveda pa bomo obveščanje v prihodnjih mesecih še stopnjevali.

Kako pa ste poskrbeli za spremljevalce tekmovalcev in tuje obiskovalce, ki se bodo v Sloveniji zadržali dlje časa? Pa tudi sicer, se bo poleg prvenstva dogajalo še kaj?

Za vse, ki bodo izkoristili prvenstvo tudi za spoznavanje Slovenije, smo pripravili zanimive in različno dolge strokovne, promocijske in turistične programe. Za zadnje so poskrbele usposobljene partnerske organizacije.

Me sprašujete, če bo še kaj zanimivega v Tešanovcih v začetku septembra? Z dvema besedama vam lahko odgovorim: zelo veliko! Dogodek je namreč mnogo obsežnejši, kot pove ime. Gre za predstavitev slovenskega podežljaja in njegove ponudbe pa seveda tudi za strokovne predstavitve v okviru dveh sejmov, sejma AGRA, ki je naš partnerski dogodek in se bo odvijal hkrati v Gornji Radgoni, in podeželsko-kmetijskega sejma, ki ga bomo skupaj s Pomurskim sejemom pripravili na prizorišču tekmovanja. Vse, ki so zainteresirani, pa vabim, da sodelujejo na teh dogodkih. Več si lahko preberete na spletni strani www.spo2009.si

Vsi ste pristrčno vabljeni v Tešanovce na kmetijski dogodek leta! Zanesljivo vam ne bo žal.



ANALIZA AKTIVNOSTI SPV (OBDOBJE JANUAR–MAJ 2009)

Predsednik Sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu (SPV) Občine Moravske Toplice Franc Čarni je pripravil analizo dejavnosti sveta v prvih petih mesecih tega leta. Med obravnavo so tudi člani sveta z zadovoljstvom ugotavljali, da so program dela za to obdobje v celoti uresničili, posebej razveseljujejo zelo dobri rezultati učencev pri opravljanju kolesarskih izpitov, zlasti pa dosežki učencev z naših šol na tekmovanjih »Kaj veš o prometu«. Desetčlanska ekipa je odlično nastopila tudi na regijskem tekmovanju. Sicer pa poročilo za to obdobje zajema naslednje akcije:

1. Izdelana je bila temeljita analiza prometne varnosti na cestah v občini Moravske Toplice v letu 2008. Pri analizi je sodelovala Postaja policije iz Murske Sobotice (oddelek za prometno varnost).
2. Osnovni ukrepi za izboljšanje varnosti v prometu na območju občine:
 - Umirjanje prometa (sodelovanje s policijo),
 - Prometna vzgoja – dopolnilno izobraževanje voznikov motornih vozil (občanov),
 - Razne preventivne akcije – sodelovanje z zunanjimi sodelavci (policijo, Zvezo šoferjev in avtomekanikov – ZŠAM Murska Sobota, Avto-moto društvom – AMD Murska Sobota in drugimi).
3. Obveščanje občanov o problematiki, ki nastaja v prometu na cestah občine.
4. Izvajanje skupnih akcij (po programu Načrta za varnost prometa Občine Moravske Toplice v sodelovanju z SPV sosednjih občin, AMD, ZŠAM, policijo itd.).
5. Zelo dobro je sodelovanje z ravnatelji OŠ in mentorji prometne vzgoje na osnovnih šolah:
 - Dogovarjanje o oblikah programov dela prometne vzgoje na šolah,
 - Spremljanje vseh oblik prometne vzgoje na šolah,
 - Sodelovanje pri izdelavi načrtov za varne poti v šolo,
 - Priprave in sodelovanje pri izvajanju kolesarskih izpitov na osnovnih šolah,
 - Priprave na občinsko tekmovanje »Kaj veš o prometu«.
6. Izvedba občinskega tekmovanja »Kaj veš o prometu« 2009 za vse tri osnovne šole na območju občine (OŠ Bogojina in Fokovci, DOŠ Prosenjakovci) in povabljeni OŠ Puconci. Domačin tekmovanja je bila OŠ Fokovci, ki je zelo dobro pripravila tekmovanje (pri izvedbi tekmovanju so sodelovale tudi strokovne službe ZŠAM, AMD, policija in reševalna ekipa Zdravstvenega doma Murska Sobota z vozilom).
7. Izvedeni so bili kolesarski izpiti za učence osnovnih šol ob prisotnosti staršev. Pri akciji so sodelovali člani SPV, AMD in policije.



»Kaj veš o prometu 2009« – na regijskem tekmovanju sta zmagala Aleš Meričnjak in Timotej Maučec (drugi in tretji z leve).

NAŠE PRETEKLE IN PRIHODNJE AKTIVNOSTI

* Udeležba na etnološko-gostinski prireditvi Diši po Prekmurju v soboto, 16. maja 2009, na Pogačarjevem trgu v Ljubljani, kjer smo predstavljali turistično ponudbo Moravskih Toplic z okolico, še posebej pa produkte, kot so *Raj za kolesarje*, *Raj za pohodnike* in druge produkte destinacije Moravske Toplice.

* Udeležba na predstavitvi turistične ponudbe Pomurja v Velenju v soboto, 13. junija 2009, kjer smo predstavljali raznoliko ponudbo Moravskih Toplic z okolico – ponudbo Term Vivat in Term 3000, zasebnih namestitev, kolesarske in pešpoti ter druge zanimive turistične točke.

* Sodelovanje pri izvedbi prireditve ETNO VIKEND – Diši po Prekmurju v Termah 3000, kulinarčno-etnološkem spektaklu s pestrim programom 20. in 21. junija 2009. Kot soorganizator in izvajalec je TIC Moravske Toplice (poleg Term 3000 in Društva za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot – Diši po Prekmurju) poskrbel za organizacijo ETNO tržnice s prikazom izdelovanja izdelkov tradicionalnih domačih obrti in pokušino domačih dobrot. Prav tako smo v sodelovanju z zavodom Vrtci občine Moravske Toplice organizirali nastop na temo ETNO.

* Izdali smo zloženko *Prireditve in dogodki v občini Moravske Toplice* (junij–september 2009), ki jo je na dom prejelo vsako gospodinjstvo občine Moravske Toplice. V zloženki so predstavljeni tudi ponudniki domačih in umetnostnih obrti naše regije, ki se bodo predstavljali na turistični tržnici v sklopu prireditve Poletje v Moravskih Toplicah.

* Promocijsko smo predstavili blagovno znamko Moravske Toplice v obliki člankov v naslednjih tiskovinah: *The Sloveniatimes* – The Slovenia Summer Guide 2009 (angl., slov.), *Okus poletja* – Magazin za počitnice, prosti čas in gostoljubje v prostoru Alpe Jadran! (nem., slov., ital.), *HC Magazine* »The Heart of Europe«, ki izhaja v Furlaniji Julijski krajini (ital., slov.) in Kmečki glas.

* Organizacija in izvedba prireditve Poletje v Moravskih Toplicah 2009 v Moravskih Toplicah julija in avgusta, od četrтка do sobote, kjer bo poudarek na turistični tržnici z izdelki tradicionalnih domačih obrti in zabavnim spremljevalnim programom.

* Dokončanje projektov: izid Kataloga gostinske ponudbe in izid Pomurskega brezplačnega žepnega zemljevida.

Janja Bürmen

8. Izvedena je bila priprava in udeležba šolskih ekip na medobčinskem tekmovanju v Murski Soboti (20. maj 2009 na OŠ III). Rezultati tega tekmovanja so pokazali, da so učenci osnovnih šol iz naše občine zelo dobro pripravljeni. Dosegli so kar dve prvi mesti in četrto mesto. Regijska prvaka Aleš Meričnjak in Timotej Maučec, oba z OŠ Bogojina, sta si priborila pravico do zastopanja soboške regije na državnem prvenstvu v Krškem. Predsednik SPV Občine Moravske Toplice Franc Čarni poudarja, da je potrebno posebej pohvaliti mentorje prometne vzgoje na naših šolah ter ravnateljici in ravnatelja za zgledno sodelovanje s Svetom za preventivo in varnost v cestnem prometu.

Na regijskem tekmovanju »Kaj veš o prometu« v Murski Soboti sta si prvo mesto razdelila Aleš Meričnjak in Timotej Maučec z OŠ Bogojina (mentor: Dušan Nemec); vse tri skupine nalog (test, mestna vožnja in vožnja na poligonu) sta odlično opravila in edina končala brez kazenskih točk; Mark Bunderla z DOŠ Prosenjakovci (mentorica: Vesna Morović-Žunič) je z 10 kazenskimi točkami zasedel četrto mesto, Anja Oleksy z OŠ Fokovci (mentorica: Karin Cigler Maček) pa 35. mesto. Prvaka iz naše občine sta zastopala regijo na državnem tekmovanju.

Čestitamo!

Olga Gutman iz Vučje Gomile **VSE BOLJ ZNANA TUDI KOT PISATELJICA**

Za priljubljeno upokojeno učiteljico razrednega pouka Olgo Gutman iz Vučje Gomile je postalo pisanje literarnih del – krajših zgodb, povesti in črtic pa vse do romanov – strast šele v zrelih letih. Pravzaprav bi morali zapisati, da jo več kot uspešno urešničuje, odkar se je leta 1996 upokojila in ima tudi za tovrstno ustvarjanje nekoliko več časa. Čeprav nam je zagotovila, da ji je bilo pisanje proze in sploh delo na kulturnem področju, bodisi v šoli ali širše v kraju (sodi med tiste, ki so v rodni Vučji Gomili postavili temelje za danes ponovno oživiljeno KUD Avgust Gašparič), v veliko veselje vse življenje. Kot učiteljica je začela poučevati na OŠ Bogojina, nadaljevala v kraju Zameško pri Šentjerneju na Dolenjskem ter dočakala upokojitev v Fokovcih. Začela pa je kot upravnica Kluba mladih Murska Sobota.

Mejnik za vse to pa da je bil postavljen v prvih letih osamosvojitve, ko se je pri prof. Mileni Blažič na ljubljanski Pedagoški fakulteti udeležila seminarja Kreativno pisanje.

Za upokojenca velja, da nikoli nimajo časa. Natanko to bi lahko zapisali tudi o Olgi, saj je aktivna na številnih področjih. Poleg tega, da je od ustanovitve, torej že 13. leto, tajnica Društva upokojencev občine Moravske Toplice, kjer vodi tudi komisijo za ekologijo, je tudi vodja literarne skupine ljubiteljskih piscev pri Društvu upokojencev Murska Sobota, zelo aktivno pa sodeluje tudi v Univerzi za tretje življenjsko obdobje v okviru Ljudske univerze Murska Sobota, kjer poteka sklop različnih izobraževanj. Vse večji krog ljudi jo pozna tudi kot ljubiteljsko slikarko. Ilustrirala je, denimo, zbirko pravljic *Pravljica košarica*, svoje prvo samostojno knjižno delo, izšlo je leta 1998. Slika tudi na platno.



Olgi Gutman snovi za pisanje ne manjka. Težje je z založniki.

Njeno prvo delo je izšlo pri založbi Dumac v Mariboru v zbirki Od srca do srca. Konec lanskega leta pa je pri založbi Katr v Ljubljani izšla zbirka bajk in legend iz domačega kraja *Korenine in sol*. Kot pravi literarnih načrtov polna Olga, pri pisanju uporablja zgodbo, tematiko ali predmete, kot so leseni grad, vodni izvir ... iz domačega kraja, kjer kroži med ljudmi veliko legend.

Turistično društvo Bogojina **V PRIČAKOVANJU BRUNARICE V OGRAČEKU**

Poslanstvo turističnega društva Bogojina se uspešno nadaljuje, razvija in doživlja nove vsebine. Tako bi lahko v enem stavku strnili oceno delovanja bogojinskega TD v letu 2008. Začeli so s tradicionalnim Blaževim pohodom, s stojnico sodelovali na osrednji občinski maškaradi, z marcem so začeli z deli v zeliščnem vrtu, v Bogojinskem ogrčku, okrog katerega se v zadnjih letih veliko dogaja. Tako so junija njegova vrata odprli tudi za širšo javnost, z različnimi akcijami pa so skrbeli tudi za čim bolj privlačno podoben kraja. Dokaz, da so na pravi poti, je tudi osvojen 7. mesto v konkurenci izrazito turističnih krajev v akciji Turistične zveze Slovenije *Moja dežela, lepa in gostoljubna*.

Konec poletja so organizirali slikarsko kolonijo, postavili klopoteč, v okviru jubilejnih XX. Košičevih dnevov so organizirali vinogradniški večer (že spomladi so pripravili tudi ocenjevanje vzorcev vin) in pohod po poti kulturne dediščine ter drugo prireditve s prikazom nekdanjih opravil z lanom pri Bogojinski pečnici pri križu ob Šavlovem potoku; pred cerkvijo so postavili razstavo jesenskih darov, leto pa sklenili s krstno izvedbo predstave svetopisemske zgodbe Jezusovega rojstva *Pozdrav jaslicam*. Med letom so s svojo stojnico s ponudbo domačih dobrot in napitkov z zeliščnega vrta sodelovali na številnih prireditvah v bližnji in daljni okolici, zvrstilo pa se je tudi več predavanj o zdravem življenju.

Na občnem zboru, ki se ga je udeležilo kar 64 članov, so podarili, da naj bi bile omenjene prireditve skelet v delovanju tudi letos: poleti pa naj bi se v okviru pohoda podali na prošenje k sv. Bedniku v Kančevce, pripravljajo tudi izdajo zloženke o zeliščnem vrtu. Prav s slednjim imajo velike načrte. Že na minulem občnem zboru je župan Franc Cipot obljubil, da bodo ob zeliščnem vrtu v okviru projekta Oaza zdravja postavili večnamensko brunarico, kar pa se še ni zgodilo. Zato so ta zahtevni projekt kot prednostno nalogo umestili v letošnji program dela.

Že letos naj bi namreč Ogrček vključili tudi v redno turistično ponudbo občine. Sodelujejo z otroki domačega vrtca in učenci osnovne šole, slednjim naj bi odstopili gredico, za katero bi sami skrbeli.

Občni zbor so sklenili s predstavitvijo dela Planinskega društva Mura – predstavil ga je predsednik Franc Donša –, s katerim v Bogojini v okviru pohodov pristno sodelujejo. O avtohtonih sortah jablan in drugega sadnega drevja je govoril dr. Aleksander Šiftar.

Olga jih uporablja kot izhodišče, v nje pa vpleta veliko svojega umetniškega navdiha.

Zaupam, da je tik pred koncem z urejanjem kratkih zgodb iz življenja v domačem kraju.

Kdaj nam bo dano prebiranje teh zanimivih zgodb, je nemogoče napovedati, saj za izdajo svoje tretje knjige išče založnika. Zadnji se je namreč znašel v finančnih težavah. Morda ji bodo prisluhnili v lokalni skupnosti, morda v društvu upokojencev, v kateri od gospodarskih družb ... V rokopisih pa ima še nekaj knjig, tudi romana *Podeželski zdravnik* in *Krivo je srce*.

In kje vse je mogoče prebirati njene zgodbe? Izdani knjigi smo že omenili. Redno objavlja v zborniku literarne skupine DU Murska Sobota Shojene poti, kjer so doslej izšli že štirje zvezki, sodeluje tudi v zborniku Zrelo žito v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje; Olga je prav tako zraven pri izdajah v okviru literarnega kluba upokojencev Slovenije (LIKUS). V zadnjih letih je objavljala tudi v evangeličanskih koledarjih. Njenim zgodbah (v lastni interpretaciji) je mogoče prisluhniti v tedenskih oddajah Srebrne niti na lokalnem radiu Murski val. Tako ali drugače je bilo doslej objavljenih že blizu 60 njenih zgodb.

KAMEN SPOTIKE – NOVA KATEGORIZACIJA IN FINANCIRANJE

Tudi redna letna skupščina Gasilske zveze Moravske Toplice je minila v znamenju polemičnih razprav o novi kategorizaciji društev, ki so jo društva v začetku leta z aneksom k pogodbi o opravljanju gasilske javne službe podpisala z županom in velja za tekoče leto. Predstavniki številnih društev, ki so z aneksom razvrščeni v četrto skupino društev – I A kategorijo, in teh je od 27 kar 13, so namreč prepričani, da jim eden od členov aneksa prepoveduje samostojno interveniranje oziroma ga lahko opravijo ob sodelovanju in - tako so prepričani – ko je na požarišču tudi fizično prisotno društvo višje kategorije. Člani omenjenih 13 društev se čutijo ponižane, njihovo ogorčenje pa je toliko večje, saj so se tudi ta društva večinoma sama opremljala, sedaj pa ne smejo (samostojno) gasiti.

Predsednik zveze Štefan Kuhar je ob nizanju nekaterih že znanih dejstev (zvezo sestavlja 27 društev s 1.419 člani, od tega je 696 operativcev-prostovoljcev; v letu 2008 je bilo zvezi ob vsega dobrih 34 tisoč evrov prihodkov zagotovljenih 19.600 € iz občinskega proračuna) omenil tudi, da so društva svoje poslanstvo izvajanja gasilske javne službe kar nekaj let opravljala brez sklenjene pogodbe z županom, zato so bila prikrajšana za dotacije za delovanje. »Med letom društva niso nabavila potrebne zaščitne opreme po sprejetem programu na lanskih občnih zborih. Program opremljanja smo poslali v odobritev občinskemu svetu, od katerega nismo dobili nobenega odgovora. Zato društva niso imela možnosti za prijavo na razpis sofinanciranja gasilske in zaščitne opreme,« je bil kritičen, ob tem pa je tudi poudaril, da je bilo zato gasilstvo v zvezi prikrajšano za državna sredstva iz požarne takse za 30-odstotno vrednost, kar da predstavlja znesek okrog 9.000 €. »Sofinanciranje preostale opreme pa so dobila pod konec leta. To pomeni, da gasilska društva kreditirajo občinski proračun s sredstvi, ki jih pridobijo s svojim trdim delom in zavzetostjo ter z zaupanjem občanov.«



Kuhar je bil kritičen tudi do vsebine pogodbe o opravljanju gasilske javne službe. Do njenega podpisa med županom in društvu je prišlo po letu in pol, vendar ni v skladu z Zakonom o gasilstvu, statutu društev, pa tudi ne s stališči Gasilske zveze Slovenije. Opozoril je, da GZ Moravske Toplice ni podpisnik aneksa in da zato nima zagotovila s pogodbo za financiranje in delovanje. »Kategorizacija je izdelana v nasprotju z Uredbo vlade RS za zagotavljanje in opremljanje sil za zaščito in reševanje. S to novo kategorizacijo so kršena načela o ustanovitvi in organiziranju prostovoljnih gasilskih društev (PGD) ter njihov obstoj in delovanje v sistemu zaščite in reševanja. Na nekaterih območjih-vaseh je tudi vprašljiva ustavna pravica občanov do varstva pred požari in reševanja ob drugih nesrečah. Nerešljiv problem je nastal ob vpisu kategorij PGD v računalniški program Vulkan, ker takšne kategorizacije v Sloveniji ni in ni predvidena v uredbi, s katero se zagotavljajo pogoji in naloge za organizacije operativnih enot.«

POMOČ PRI SANACIJI POSLEDIC NEURJA

Poveljnik zveze Jože Čarni se je v svojem poročilu omejil na operativno delovanje zveze in njenih društev in je ob rednih letnih aktivnostih (pregledi društev, sektorska in občinsko tekmovanje ter aktivnosti v oktobru-mesecu varstva pred požari) omenil tudi veliko angažiranost gasilcev pri nujenju pomoči oziroma sanaciji posledic ob julijskem neurju, ni pa mogel mimo pogodbe o izvajanju javne gasilske službe. Ob ugotovitvi, da je preveč PGD v kategoriji I. A, kar pomeni, da društva niso sposobna samostojno

izvajati gasilske javne službe. Boji se, da se zgornjemu delu Gorkega, ki je bil že ves čas prikrajšan, tudi sedaj godi krivica.

Poročilo predsednice mladinske komisije Valerije Horvat se je nanašalo na poletni gasilski tabor Mladi gasilec, ki je bil v Ivanovcih. Kot dobro je delo zveze v imenu nadzornega sveta ocenil njegov predsednik Zvonko Špilak, četudi zveza nima zagotovljenih niti primernih prostorskih (zveza se je s 1. septembrom morala izseliti iz prostorov občinske uprave in deluje v gasilskem domu v Moravskih Toplicah, tako da občinske službe zanj več ne opravljajo administrativnih del, razen finančnega poslovanja) niti finančnih razmer. Po navedbah predsednika arbitraže Darka Perša je lansko leto minilo brez pritožb oziroma problemov; koristne napotke glede kriterijev za podelitev priznanj v gasilstvu, zlasti na operativnem področju, pa je v imenu komisije za priznanja in odlikovanja podal Stanislav Gorčan.

KATEGORIZACIJA NI »ZACEMENTIRANA«

Na kritiko vodstva gasilske zveze v zvezi s pogodbo o opravljanju gasilske javne službe se je v imenu občinske uprave odzvala Majda Lipič Prosič, rekoč, da se občina zaveda pomembnosti gasilcev, zato njihovih društev niti slučajno ne želijo ukiniti. Vendar pa se na občini zavedajo težav z dosegljivostjo operativnih gasilcev med delovnim časom, in to je tudi posredni odgovor, zakaj so pripravili takšno pogodbo in kategorizacijo. Dejala je še, da pogodbe ni bilo enostavno izvesti, in da je pri njenem nastajanju pogrešala sodelovanje občinske gasilske zveze. Kot je zagotovila, je bila sestavljena po posvetovanju s številnimi službami, med drugim tudi s soboško izpostavo Uprave RS za obrambo, pristojnimi inšpektorji in drugimi. Pojasnila je položaj in obliko I A kategorije in poudarila, da s finančnega vidika ta kategorija ne bo v ničemer prikrajšana. Za takšno kategorijo so se snovalci aneksa odločili, ker jo zakonodaja omogoča in so jo predstavniki društev tudi prostovoljno podpisali. Pogodbe je mogoče spreminjati, te niso »zacementirane«, je še zagotovila. Sodelovanje med občino in gasilsko zvezo prek odkritega in direktnega pogovora je nujno, ponudila pa je tudi pomoč pri delu z računalniškim program Vulkan, iz katerega izhaja tudi občina pri določanju vsebine aneksov v zvezi z opremljanjem posameznih društev.

Precej polemike je razvnelo vprašanje Jožeta Solarja (PGD Andrejci) o sredstvih, ki jih je občina lani dobila iz naslova zaščite in reševanje in katerega znesek je bil 130 tisoč evrov. Poveljnik občinskega štaba CZ Štefan Jančarič je menil, da ima zveza pravico do vpogleda v delitev sredstev. Poudaril je problem opremljanja društev, je pa tudi mnenja, da bo verjetno prišlo do tega, da bodo pri opremljanju prioriteta društva 2. kategorije, saj je vprašljivo, ali imajo za to kategorijo potrebno opremo. Sicer pa mora občina po njegovem prepričanju v skladu s pogodbo zagotoviti opremo za nemoteno delovanje vseh društev. Opozoril je na možnost spremembe kategorizacije v skladu z zmoglostmi posameznih društev in se zahvalil za pomoč pri reševanju ob neurju.

Glede kategorizacije je častni predsednik GZS Ernest Eöry pojasnil, da je I A kategorija ustanovljena z namenom, da mala društva ne bi propadla, saj pogojev za društvo I. kategorije ne izpolnjujejo. Ni pa se strinjal s tolmačenjem, da enote I A kategorije ne bi smele same intervenirati, zato je predlagal sestanek, na katerem bi spregovorili o izvajanju operativnih nalog na posameznih področjih, pogodbe o izvajanju gasilske javne službe pa se morajo podpisovati tripartitno.

Predsedujoči zbora Jože Lipaj (PGD Martjanci) je menil, da je potrebno pogodbe z društvu I A kategorije korigirati tako, da bo razvidno, da lahko ob prihodu na požarišče gasijo tudi ta društva in jim ni potrebno čakati na prihod društev višje kategorije.

3. HOKEJSKI KAMP V MOR. TOPLICAH

Za koga? Dekleta in fante stare od 7 do 14 let (vadba ločena po starosti)

Kje? V športnem parku Terme 3000 in kopališču Terme 3000

Kdaj? 1. termin: od 6. julija do 11. julija 2009

2. termin: od 17. avgusta do 22. avgusta 2009

Kaj se v kampu dogaja? Igra se hokej, kopanje v bazenih, obiski znanih športnikov in medijskih oseb, družabne igre ...

Kdo vodi kamp? Izkušeni člani H.K. Moravske Toplice (pretežno reprezentantke in reprezentanti)

Hrana? Kosilo okrog 12.30 in razni prigrizki

Cena? Okrog 11.- EUR za posamezni dan

Prijave? HK Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice
www.hkmtoplice.si ali marketing@hkmtoplice.si
ali telefon: 041 610 745 (Jože) in 031 388 250 (Metka)

Še kaj? Da, za spomin na kul dneve dobiš majico

Celoten program je na spletni strani kluba www.hkmtoplice.si

In ne pozabi – hokej je lahko zelo zabaven.

PRIJAVNICA

Svojega otroka _____
starost: _____ (let). Spol: M Ž (obkroži)
naslov: _____ gsm: _____
e-pošta: _____
prijavljam na razpisani termin _____
Druge posebnosti otroka (vegeterijanstvo, alergije ...)

Ceno hokejskega kampa 55,00 € bom plačal ob prijavi oz. prvi dan kampa.

IZJAVA:

Spodaj podpisani _____ dovoljujem
svojemu otroku _____ udeležbo
na poletnem kampu s spremljajočim programom v navedenem terminu in soglašam z uporabo njegovih osebnih podatkov za potrebe organizacije tabora. Dovoljujem snemanje in fotografiranje otroka ter njihovo objavo na spletni strani www.hkmtoplice.si ter televiziji.

Podpis staršev: _____

Hokejisti HK Moravske Toplice NAVDUŠILI V LITVI

Lansko osvojeno drugo mesto v domačem hokejskem prvenstvu je hokejistom Moravskih Toplic tudi letos omogočilo sodelovanje na evropskem turnirju tipa Challenge IV. Naši hokejisti so možnost sodelovanja na turnirju odlično izkoristili in v litovski prestolnici Vilnius odigrali svoje najboljše tekme.

V konkurenci osmih klubov so premagali vse nasprotnike in se uvrstili v višji kakovostni razred. V predtekmovanju so bili izrazito boljši od predstavnikov Turčije, Švedske in Litve, v treh tekmah pa niso dobili nobenega zadetka. V finalni tekmi za napredovanje so naleteli na drugo litovsko ekipo, ki se je pred domačimi navijači pokazala kot najtrši nasprotnik. A tudi to tekmo so igralci Moravskih Toplic dobili z dvema goloma razlike.

V vodstvu kluba so navdušeni tako nad igro kot nad odnosom znotraj ekipe in samo organizacijo tekmovanja v 1480 kilometrov oddaljeni prestolnici. Zahvala za uspeh gre tudi navijaški skupini »Dödölaši«, ki so zelo glasno spremljali vse tekme naših hokejistov. Uspeh na turnirju je zaznamoval tudi zelo prisrčen sprejem športnikov v Tešanovcih, kjer so jih ob množici ljudi pozdravili tudi župan Občine Moravske Toplice, predsednik Občinske športne zveze, predsednica krajevne skupnosti Moravske Toplice, predsednik krajevnega odbora Tešanovci in številni drugi, za kar se jim hokejisti iskreno zahvaljujejo.



Številne posnetke o dogodkih v Litvi si lahko ogledate na spletni strani kluba: www.hkmtoplice.si

Jože Črnko

NOGOMETNI TABOR 2009

PRIJAVNICA

Priimek in ime: _____
Naslov: _____
Rojstni podatki: _____
Telefon: _____
Telefon staršev: _____
E-mail: _____
Obiskujem OŠ: _____
Član nog. kluba: DA _____ NE _____
(kraj in datum) (podpis staršev ali skrbnikov)

Kdo?

Vsi, ki ste stari od 5–14 let in bi radi igrali nogomet s svojimi sovrstniki.

Kaj?

Nogomet, kopanje, družabne igre, zabava ...

Kdaj?

Od 20. 7. do 25. 7. 2009.

Kje?

Na igrišču v Martjancih in kopališču v Moravskih Toplicah.

Kaj moram storiti?

Izpolniti prijavnico ter s športnimi copati in opremo 20. 7. 2009 ob 16.00 priti na igrišče v Martjancih.

Koliko moram plačati?

Tabor je za udeležence brezplačen!

Za vprašanja in dodatne informacije smo vam na voljo:

- po telefonu 051 308 114 – Goran, 040 160 205 – Dejan
- e-mailu nkcarda@hotmail.com
- na spletnem naslovu www.nkcarda.com.



Nogomet

NK ČARDA MARTJANCI OSTAJA TRETJELIGAŠ

Končano je tekmovanje v nogometnih ligah za sezono 2008/2009. V različnih ligah tekmujejo tudi predstavniki iz naše občine.

NK ČARDA Martjanci si je že pred zadnjim kolom, ko je v Dravogradu remizirala 2 : 2, zagotovila obstanek v 3. SNL. Na končni razpredelnici je zasedla 11. mesto.

V tiskovnem sporočilu NK Čarda beremo, da je višji nivo tekmovanja za sabo potegnil tudi boljšo organiziranost kluba, ki ga predstavlja 9 selekcij z več kot 140 igralci. Predsednik kluba Ivo Cifer ne skriva zadovoljstva: »Z rezultati članske ekipe v krstni sezoni moramo biti zadovoljni, saj so osnovni cilji izpolnjeni ... Cilji v prihodnji sezoni bodo ostali enaki, se pravi sredina lestvice.«

Mladinci NK Čarda nastopajo v PML MS in so zasedli 4. mesto.

19. kolesarski maraton Ajda PEDALE VRTELO 230 KOLESARJEV

Občinska športna zveza Moravske Toplice je v sodelovanju s Termami 3000 po majskem Moravskem teku pripravila svojo drugo večjo množično športno-rekreativno prireditev. Kljub obilici kolesarskih prireditev in slabemu vremenu je bila udeležba na enem najstarejših kolesarskih maratonov v Pomurju in Sloveniji zadovoljiva, saj se je na štiri različne proge – veliki maraton na 58 kilometrov, srednji maraton na 41 kilometrov, mali maraton na 22 kilometrov ter na 10-kilometrski družinski maraton po podatkih prijavnice službe podalo 230 kolesarjev in kolesark.

Te sta pred formalnim začetkom na dovozni cesti v Terme pozdravila predstavnika organizatorjev, dobro počutje v občini pa jim je zaželel tudi župan. Vreme organizatorjem ni bilo naklonjeno, saj je kmalu po startu začelo deževati.

Med udeleženci sta bila najmlajša 3-letni Maj Senger iz Šentjura pri Celju ter 13-letna Tia Török iz Murske Sobote, najstarejša pa Evelin Law (1932) iz Škotske in Hubert Siegfried (1929) iz Hranjigovec. Najštevilčnejša družina je bila družina Senger iz Šentjura pri Celju s štirimi člani, najmnogičnejša ekipa pa ekipa Kolesarskega kluba Tondach iz Borejca pri Ljutomeru. Še najhitrejši: Janez Bedök na 22 km, Jan Poredoš na 41 in Miran Kurnik na 58 kilometrov. (G. G.)

ČETRTI MORAVSKI TEK

V organizaciji OŠZ Moravske Toplice je v začetku maja potekal vsakoletni majski tek s startom in ciljem pred slaščičarno Term 3000. Moravski tek je kot tretja tekma veljal tudi za pomurski pokal v tekih. Proga je potekala okrog zdravilišča oziroma v južnem delu občine. Manj kot sto aktivnih udeležencev se je pomenilo na različnih progah.

Najmlajši so tekli hobi tek na 2.300 metrov, Rok Šebök iz Sela je osvojil 2. mesto.

Absolutna članska zmagovalca na 13,8 (moški) in 9,8 km (ženske) sta postala Jože Čeh iz Jurovskega Dela in Katja Vrdjuka iz Beltincev. Šebök je teklen tudi v članskem teku ter si v absolutni razvrstitvi pritekel 27. me-

Društvo modelarjev Pomurja PET LET PRIZADEVNEGA DELA

V drugi polovici avgusta (22. in 23. avgusta 2009) bo Društvo modelarjev Pomurja na tekmovališčih v bližini Moravskih Toplic pripravilo dvodnevno prireditev, s katero bodo proslavili 5-letnico delovanja DMP – to je sicer kratko obdobje, vendar čas izjemnih tekmovalnih in organizacijskih prizadevanj. Društvo, ki ga vodi Bogdan Lemut, ima sedež na ZOTK v Murski Soboti, vendar skorajda vse aktivnosti potekajo na naših terenih, v okolici občinskega središča (vzletišče Marič).

»V tem smislu lahko štejemo DMP za naše – ne le, da od tod izhajajo nekateri uspešni tekmovalci, pač pa smo naleteli na razumevanje lokalnega okolja in nas pri delu močno podpira Občina Moravske Toplice,« pravi zanesenjak Franc Gomboc iz Martjanec.

In kaj vse se bo dogajalo avgusta?

Prireditev bo trajala dva dni: prvi dan bo potekal in se zaključil modelarski tabor Štrk 09 – prireditev za osnovnošolce, ki se bodo tudi pomerili v tekmovalju. Istega dne bo še tekmovaljevanje s prosto letječimi modeli kategorij F1A, F1B in F1H. V nedeljo, 23. avgusta, bo na terenih med Moravskimi Toplicami in Tešanovci še državno prvenstvo letalskih modelarjev v kategoriji F1A – večjih modelov z vlečno vrstico. Pričakujejo blizu 80 tekmovalcev in seveda upajo tudi na uspeh domačih tekmovalcev. (L. S.)

OBČINSKA LIGA KMN

KONČNA LESTVICA SEZONE 2008/2009

1. IVANCI	20	15	2	2	106	32	44
2. MLAJTINCI	20	13	1	5	82	46	40
3. SEBEBORCI	20	11	2	5	77	45	35
4. FILOVCI	20	11	2	6	82	70	31
5. VUČJA GOMILA	20	10	2	7	70	55	29
6. ČARDA	20	8	4	7	56	44	28
7. NORŠINCI	20	6	6	6	55	60	24
8. MOTVARJEVCI	20	5	1	13	43	117	13
9. PROSENJAKOVCI	20	3	1	15	48	99	7
10. TEŠANOVCI	20	2	3	14	57	110	9

KMN SUHI VRH že vrsto sezon uspešno nastopa v Pomurski ligi malega nogometa. Kljub porazu proti Vidmu v zadnjem kolu z rezultatom 8 : 9 je klub osvojil prvo mesto v ligi z naskokom 13 točk pred ekipo Old Boys. V 18 krojih je KMN Suhi Vrh zbral 46 točk.

Nogomet

ŽNK POMURJE TRETJE, BOGOJINA ŠESTA

ŽNK POMURJE Filovci je po sezoni, obremenjeni s težavnimi finančnimi razmerami, na koncu pristalo na 3. mestu prvenstvene lestvice ŽNL s 30 točkami in razliko v zadetkih 105 : 56 za ekipama Krke in Slovenj Gradca. Na listi strelk po rednem delu tekmovalja zaseda 1. mesto članica ŽNK Pomurje Tanja Vrabel s 33 zadetki, Mateja Zver je tretja z 22 zadetki. Z uspehom so nastopale tudi mlajše selekcije ŽNK Pomurje.

NK BOGOJINA nastopa v Pomurski nogometni ligi (prvak je Tromejnik). Po zmagi nad Tišino z rezultatom 2 : 1 v zadnjem kolu so Bogojinčani zasedli končno 6. mesto na lestvici z 39 točkami (razlika v golih: 41 : 44). Mladinci Bogojine so v mladinski ligi zasedli 9. (predzadnje) mesto.

ŠD NK ROTUNDA Selo je član 2. medobčinske nogometne lige Murska Sobota. V 20 kolih je zbrala 30 točk, kar je zadostovalo za 4. mesto (razlika v zadetkih: 41 : 35).

NAJBOLJŠI MLAJTINCI

Sklenjeno je tudi tekmovaljevanje v občinski nogometni ligi mladih (U-12) v sezoni 2008/09. Šest ekip (Filovci, Fokovci, Ivanci, Mlajtinci, Motvarjevci in Sebeborci) je merilo moči in znanje na štirih turnirjih; na posameznem turnirju je ekipa glede na uvrstitev lahko zbrala od 3 do 10 točk. V skupni razvrstitvi so največ točk (30) zbrali Mlajtinci in osvojili prvo mesto. Sledijo: Fokovci (25), Motvarjevci (23), Sebeborci (21), Ivanci (19) in Filovci 16 točk.

Ekipa NK ČARDA, ki jo vodi trener Jože Karoli, bo tudi v naslednji sezoni nastopala v III. SNL – vzhod. Leon Horvat je s 14 zadetki pristal na 9. mestu med strelci te lige v minuli sezoni.



KOLEDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

JULIJ, AVGUST, ZAČETEK SEPTEMBRA 2009 – Pripravlja: TIC Moravske Toplice, tel.: 02 538 15 20, www.moravske-toplice.com

Naziv in vrsta prireditve	Kratek opis prireditve	Kraj izvajanja	Datum prireditve	Organizator prireditve	Kdo daje informacije	Telefon, faks, e-mail
POLETJE V MORAVSKIH TOPLICAH 2009	Turistična tržnica z različnimi izdelki domačih obrti in spremljajočim zabavnim programom	Moravske Toplice, od banke NLB do vhoda v Thermalium	julij, avgust, med četrtkom in soboto, od 19.00 do 22.00	TIC Moravske Toplice	TIC Moravske Toplice	02 538 15 20
80. OBLETNICA USTANOVITVE PGD BOGOJINA	Osrednja prireditev s kulturnim programom in veselim druženjem z ansamblom Štajerband	Gasilski dom Bogojina	4. 7. 2009, ob 16. uri	PGD Bogojina	Drago Ivanič	041 942 709
TRADICIONALNA POLETNA NOČ V TERMAH 3000	Pričakuje vas bogata kulinarčna ponudba, s seboj prinesite le dobro voljo! Glasbena skupina: Mambo Kings	Moravske Toplice, Športni park Terme 3000	1. 8. 2009, ob 19. uri	Terme 3000	Animacija Terme 3000	02 512 2156
ZAKLJUČEK MODELARSKEGA TABORA ŠTRK '09	Prireditev za osnovnošolce s tekmovanjem		22. 8. 2009, od 8.00 do 18.00			
TEKMOVANJE ZA POKAL DMP	Tekmovanje letalskih modelarjev s prosto letječimi modeli kategorij F1A, F1B in F1H	Polja in travniki med Moravskimi Toplicami in Tešanovci	23. 8. 2009, od 8.00 do 18.00	Društvo modelarjev Pomurja	Bogdan Lemut Franc Gomboc	041 210 144 041 754 402 modelarji@gmail.com
DRŽAVNO PRVENSTVO LETALSKIH MODELARJEV	Tekmovanje s prosto letječimi modeli v kategoriji večjih modelov z vlečno vrvico – kategorija F1A					
IVANOCYJEV POHOD	Pohod z ogledom kulturnih in naravnih posebnosti Ivanovec. Štartnina: 6 eur	Ivanovci: gasilski dom	29. 8. 2009, zbiranje ob 9.30	TD Ivanovci	Angela Novak	041 747 344
14. KOLESARSKI MARATON PO OBČINI M. TOPLICE	Proge: 10 km, 30 km in 50,4 km Štartnina: 9-12 eur	Terme 3000, Moravske Toplice	30. 8. 2009, start ob 10.00 (pri banki NLB), prijave od 8.00 do 10.00	OŠZ Moravske Toplice	Branko Recek	041 389 905 www.osz-mt.si info@osz-mt.si
56. SVETOVNO PRVENSTVO V ORANJU	60 najboljših oračev sveta iz 30 držav se bo pomerilo v dveh tekmovalnih kategorijah. Spremljajoči dogodki: kmetijski sejem, bogat zabavni program	Njive med Moravskimi Toplicami in Tešanovci	4. in 5. 9. 2009	ZOTKS - Zveza za tehnično kulturo Slovenije	Feri Gönc	041 742 348 www.zotks.si

PROGRAM PRIREDITEV XXI. KOŠIČEVH DNEVOV KULTURE 2009

Sv. maša za domovino in predstavitev knjige dr. Jožefa Smeja	Sveta maša za domovino in predstavitev knjige »Dr. Jožef Smej – Strehovci – Selišče – Strelec«	Pri svetem Vidu v Strehovcih	25. 6. 2009, ob 10.00	KS Strehovci	Alojz Slepec	041 210 106
Cerkve v vzhodnem Prekmurju	Razstava slik LIKOS-a	Veroučna učilnica v Bogojini	16. 8. 2009, ob 9.00	TD Bogojina	Jože Puhan	031 703 605
Novi CD ljudskih pevcev	Predstavitev CD-ja ljudskih pevcev iz Bogojine <i>Vaneke v spomin</i>	Kulturna dvorana Bogojina	22. 8. 2009, ob 20.00	TD Bogojina	Štefan Vogrin	031 245 099
10. Hubertova maša	Obujanje lovskih šeg in navad. Vključuje darovano sv. mašo za pokojne lovce. Od 13. ure dalje lovška veselica	Lovski dom Bogojina, ob cesti za Bukovnico	23. 8. 2009, ob 11.30	LD Bogojina	Marjan Rituper	041 357 478
Zelenjadarski dan	Predstavitev izdelkov iz zelenjave	Gasilski dom Ivanci	29. 8. 2009, ob 15.00	KTD Selenca Ivanci	Klaudija Koltaj	041 852 571
Literarni večer	Večer z dr. Branetom Senegačnikom in Tinetom Mlinaričem. Povezuje Janja Bürmen	Župnijska cerkev v Bogojini	29. 8. 2009, ob 20.00	Pripravljalni odbor KDK	Jože Vugrinec	031 592 295
Proščenje v Gaju	Tradicionalna maša pri kapelici Marije Kraljice družine	Filovci, kapelica v Gaju	30. 8. 2009, ob 10.00	Župnija Bogojina in filovska društva	Jože Gutman	041 343 675
Vinogradniški večer	Vinogradniški večer, podelitev priznanj za vino	Bogojina	2. 9. 2009, ob 17.00		Alojz Berden	041 733 946
Diamantna maša	Diamantna maša pomožnega škofa dr. Jožefa Smeja in častnega kanonika Ivana Pucka	Plečnikova cerkev v Bogojini	6. 9. 2009, ob 10.00	Župnijski urad Bogojina	Župnik dr. Stanislav Zver	051 691 143
Pohod po poteh kulturne dediščine	Tradicionalni pohod mimo etnografskih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih značilnosti	Bogojina, zbirališče pri Plečnikovi cerkvi	12. 9. 2009, start ob 12.30	TD Bogojina	Štefan Puhan	041 790 022
Zaključna prireditev KDK 2009	Slavnostna akademija, maša in blagoslovitev spominske plošče	Filovci	13. 9. 2009, ob 9.00	KS Filovci in KTD Filovci	Jože Gutman	041 343 675
Trenje lanu	Otroške delavnice trenja lanu, likovna kolonija risanja na temo trenja lanu	Bogojina	18. 9. 2009, ob 13.00	TD Bogojina	Štefan Puhan	041 790 022
Trenje lanu - osrednja prireditev	Prikaz starodavne obrti – trenja lanu in ravnanja s prejo, bogat kulturni program (OŠ Bogojina, Vrtci OMT)	Bogojina	19. 9. 2009, ob 15.00	TD Bogojina	Štefan Puhan	041 790 022
Trenje lanu	Otvoritev slikarske razstave in orodja lanarstva	Moravske Toplice, hotel Ajda	20. 9. 2009, ob 11.00	TD Bogojina	Štefan Puhan	041 790 022

DOMAČINI IZ SELA – ODLIČNI ORGANIZATORJI

Zveza koscev in kosic Slovenije ter Pevsko društvo Selo sta bila sredi maja prireditelja državnega tekmovanja v ročni košnji. Za tekmovanje si je Oskar Makari, predsednik selanskih pevcev in član upravnega odbora nacionalne zveze koscev, goreče prizadeval že nekaj let. Njegov adut so bila dosedanja štiri regijska tekmovanja, ki so jih uspešno in odmevno pripravili v Selu. V treh kategorijah: veteranski (nad 60 let) ter moški in ženski se je z ostrino svojih kos ter še bolj z izkušnjami in znanjem košnje merilo rekordnih 41 koscev. Če upoštevamo še ekshibicijsko košnjo povabljenih gostov – med njimi so bili tudi minister za znanost, tehnologijo in visoko šolstvo Gregor Golobič, domača župan in podžupan Franc Cipot in Geza Džuban, župan Občine Grad Daniel Kalamar ter občinski svetnik Štefan Kodila, je ročne kose vihtelo blizu 50 tekmovalcev.

Prizadevnim članom in članicam Pevskega društva Selo, ki so regijska tekmovanja v košnji začeli prirejati pred petimi leti, je že z organizacijo državnega tekmovanja uspel velik met. Ker so se z minulih državnih tekmovanj vračali tudi z odmevnimi tekmovalnimi uspehi, so bili velikih pričakovanj tudi letos.

Oskar Makari ni skrival zadovoljstva nad množično udeležbo tekmovalcev in nad številom gledalcev, ki so, roko na srce, imeli kaj videti. Nad vsem je bil navdušen tudi Matej Pibernik, prvo ime nacionalne zveze koscev in kosic, zato v drugi polovici avgusta na Bavarskem v Nemčiji napoveduje najuspešnejšo slovensko odpravo na evropskih tekmovanjih doslej. Kot je pojasnil, bo v izbrani vrsti 10 koscev – trije bodo nastopili v konkurenci nad 30 let, sedem pod to starostno mejo; med petimi kosicami pa bodo štiri kosile v kategoriji pod 30 let, ena pa v starejši skupini.



Gostje na košnji v Selu (od leve): Geza Džuban, Štefan Kodila, Franc Cipot, Gregor Golobič in Daniel Kalamar. Najhitrejši je bil Gregor Golobič, najtemeljitejši pa Geza Džuban.

Najboljši med veterani so bili: Franc Brunar, Edi Leskovar (Stara Gora) in Martin Horvat (Ivanci). V tej konkurenci se je pomerilo sedem koscev iz regije, vsi pa so z dolgo »kilometrinco« v tem prepotrebem kmečkem opravilu in z zvrhano mero izkušenj dokazali, da kljub šestim ali sedmim križem – Ernő Paap iz Čikečke vasi si je letos naložil že osmega – znajo odločno vihteti svoje kose. Mihael Balajc, Štefan Kodila, Franc in Štefan Brunar iz Sela in drugi (ter mnogi starejši gledalci – op. ur.) so modrovali, kako so nekoč s košnjo trave začeli ob 3. zjutraj in so kosili do 11. ure. Hja, to so bili časi!

V selanskem športnem parku in ob njem se je dogajalo še marsikaj: številni obiskovalci so lahko v živo spremljali še »zelena« opravila traktorjev in priključkov Claas – košnjo, obračanje in baliranje v okrogle bale, si ogledali vrtni program Husquarne, traktorje Zetor, veliko pozornost pa so z nekaj izjemno restavriranimi traktorji pritegnili oldtimerji društva Abraham. Tudi na tamburaše iz Črešnjevec, mlado domačo folklorno skupino in gostoljubje domačinov ne smemo pozabiti.



Koloman Kozic s svojo 145 cm koso.



Skupna fotografija najboljših v vseh treh kategorijah (od leve) – stojijo: Edi Leskovar, Matej Pibernik, Janez Vivod, Franc Brunar, čepijo: Andreja Rejec, Tomaž Oblak, Marta Bukovec in Gizela Cifer.

Člani so kosili izžrebane parcele v velikosti 10 x 10 m. Med kar 25 kosci je zmago izpred dveh let ponovil odločen 38-letni gorenjski kmet Tomaž Oblak iz Jame pri Kranju, drugi je bil predsednik zveze Matej Pibernik, tretji pa lanskoletni zmagovalec Janez Vivod iz Kozjaka pri Mislinji.

Med devetimi kosicami – kosila je tudi 12-letna domačinka Anja Oleksy, učenka 6. razreda fokovske osnovne šole – se je državnega naslova veselila 24-letna Marta Bukovec iz Osolnika nad Medvodami, družbo sta ji delali Andreja Rejec iz kraja Dol pri Čepovanu (2. mesto) in na 3. mestu domačinka Gizela Cifer. Lanska zmagovalka Marija Puhani iz Čikečke vasi je bila četrta.



V elementu: Gizela Cifer.

Od tekmovalcev iz naše občine velja omeniti tudi 10. mesto Kolomana Kozica iz Ivanjševca, Martin Makari je bil 15., Oskar Makari 19., Jožef Balajc 23. in Rok Šebök 25. (vsi iz Sela), Simon Kozic (Ivanjševci) pa je pristal na 20. mestu.

Med kosicami so poleg Cifrove in Puhanove kosile še domačinke: Valentina Horvat (Ivanjševci), pristala je na 5. mestu, Suzana Panker (Kančevci) je bila 7., Anja Oleksy pa 9.

Oskar Makari ni bil le izjemen organizator, pač pa tudi tekmovalec. Za okrepčilo sta poskrbela »vertinja« Slavica Balazič in »vert« Koloman Malačič.





ŽELEZOMAŠNIK – Sredi junija je v cerkvi Gospodovega vnebohoda v Bogojini obhajal častitljivih 70 let duhovništva Jožef Gutman, rojen leta 1912 v Bogojini, kjer zdaj tudi živi. V čast njegovega visokega jubileja je mašo daroval mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej, prav tako bogojinski rojak.



MEDNARODNO SREČANJE VOJAŠKIH VOZIL – Lani ustanovljeni Jeep klub Veterani Murska Sobota je pripravil 1. mednarodno srečanje vojaških vozil. Večina izmed 40 zbranih vozil izvira iz časa pred ali med drugo svetovno vojno. Po Prekmurju in Prlekiji so prevozili več kot sto kilometrov, ustavili so se tudi pri gostišču Oaza in v Moravskih Toplicah.



SREČANJE KERMEDINČANOV – V Ratkovcih so se drugič srečali po svetu razkropljeni rojaki. Kljub muhastemu vremenu se je na pobudo Kolomana Lainščka zbralo kar 60 sinov in hčera Kermedinovega brega.



UPOKOJENSKI PIKNIK V IVANCIH – Blizu 300 upokojencev, članov Društva upokojencev občine Moravske Toplice, se je v začetku junija zbralo na tradicionalnem spomladanskem pikniku – tokrat ob nekdanji šoli v Ivancih.

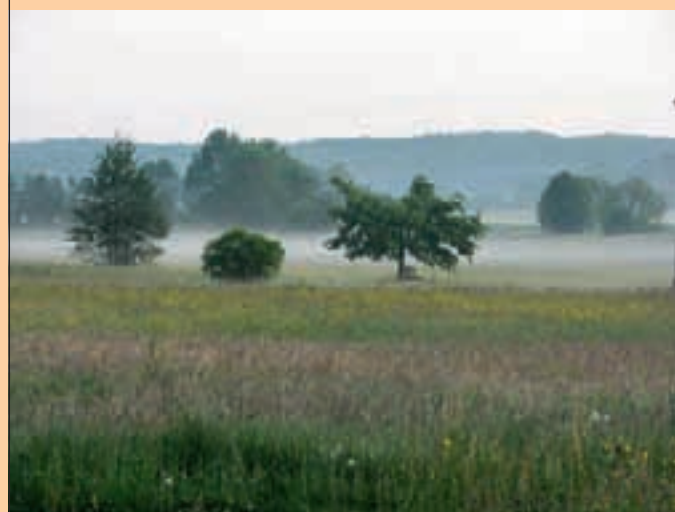
Fotografije: Geza Grabar, besedilo: Ludvik Sočič

FOTOGRAFIJA MESECA – APRIL 2009



Blaž Koroša: Cvetočja jablana

FOTOGRAFIJA MESECA – MAJ 2009



Blaž Koroša: Jutranja megla

LIPNICA – glasilo Občine Moravske Toplice • izdajateljski svet: Andrej Baligač, Matjaž Cerovšek, Marjanca Granfol, Vida Šavel (predsednica), Slavko Škerlak, Tibor Vörös ml., Tibor Vörös st. • ureja: uredniški odbor v sestavi: Geza Grabar, Sonja Vörös (urednica prispevkov v madžarščini), Ludvik Sočič (odgovorni urednik) • administrativna opravila: Marjanca Granfol • prelom in fotoliti: Atelje za črko in sliko • tisk: S-tisk d.o.o., Beltinci – julij 2009 • naklada: 2.300 izvodov • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice – telefon: 02 5381 500, faks: 02 5381 502, e-mail: obcina@moravske-toplice.si – internet: www.moravske-toplice.si